Özgürlük için

Direniş

HALKIMIZ,

VURGUNCULARDAN

TALANCILARDAN

İŞKENCECİLERDEN

MUTLAKA HESAP SORACAKTIR.

100 milyonluk vergi takip işi bir

Hükümet, rüşvet

Son 1,5 ayda başlıca gıda maddelerinin fiyatları yüzde 25 ile yüzde 40 artış gösterdi

MOBİLYA YOLSUZLUĞU

Sadece İstanbul Gümrüğünde 10 bin

Y.Demirel son gecesini komandolarla geçirdi

İtalya'ya mobilya ihracatının hayali olduğu saptandı

kaçakçılık dosyası

YAHYA DEMİREL 400 BİN LİRALIK SUNTA İHRAÇ EDİP, 4 MİLYON VERGİ İADESİ ALDI

"Hayali Mobilya" ile ilgili ilk soruşturma

Kıbrıs Halkçı Parti Lideri Orhon açıklama yaptı:

"Eti şirketinin başka yolsuz işlerle de ilgisi olabilir"

DENKTAŞ: "EŞİM TEŞVİK İÇİN ETİ'YE ORTAK OLDU

NORTHROP'UN TÜRKİYE TEMSİLCİSİ EMEKLİ HAVACI GENERAL GÖKAYDIN AMERİKA'DA TEMASTA

Talana bakın talana

BAŞBAKANIN YEĞENİ YAHYA DEMİREL, DIŞ TİCARET YOLUYLA YOLSUZLUĞA AÇIK VE KOLAY BİR

VATAN VATAN DEDİLER

"Devletin 1 Milyar 300 milyonluk yatırımından ağalar yararlanacak

Dev şirketler ve rüşvetler

LOCKHEED DAĞITTIĞI RÜŞVETLERİ UÇAK FİYATLARINA EKLEMİŞ

ÖZTRAK:

Northrop rüşvet

"Rüşvet vermeden iş yapmamıza imkân yoktu"

Rüşvet konusu

Dışişleri Bakanlığı Lockheed ile ilgili belgelerin getirildiğini açıkladı

uluslararası

"OYAK" 4 yılda 2 milyar liraya yakın vurgun

eri büyük satışları yapan tekellerin başında ITT geliyor

CEVAP BEKLEYEN SORULAR

"LOCKHEED" RÜŞVETLERİ... BU ARADA "BOEING"LE İLGİLİ OLANLAR ARAŞTIRILIYOR

HAVA KUVVETLERİ KOMUTANI ALPKAYA AÇIKLADI

13 milyonluk rüşvet olayı Meclis'e yansıtıldı

Melen, rüşvet olayı için "Suçlu varsa hakettiği cezayı..."

Savaş ve yolcu uçakları satışını arttırmak için

"F-104 S uçaklarını Kıbrıs sırasında..."

Sayı: 6 NİSAN 1976 5 Lira

İÇİNDEKİLER

Kapak düzeni .... Feyza Zeybek
Halkımız; vurguncülardan, işkencecilerden mutlâka hesap soracaktır .... Direniş
Talan Var .... Âşık İhsanî
Siyasî örgütü yaratma mücadelesi ve tavrımız
Yayınevleri, dergiler, gazeteler, dağıtımevleri, kitabevleri ve plak yapımcıları basına yöneltilen faşist baskıları protesto ettiler
Revizyonizm, modern revizyonizm ve sosyal emperyalizm
Nuray Erenler için anttır .... Metin Güven
Bağırsak işçileri ile bir konuşma
Sovyet sosyal emperyalizminin ve revizyonistlerin çirkin yüzünü Marksizm - Leninizmle açığa çıkartalım
Dergi ve gazete sayfalarında yapılan bazı kısır tartışmalar üzerine .... Hüseyin Kıvanç
Gidenlere selâm - dönmeyenlere .... Leylâ Şahin
Türkiye zindanlarındaki devrimci ve ilerici arkadaşlara açık mektup
Doğan Lâstik işçileri revizyonist sendika yöneticilerini teşhir ediyor
Ölüm ticareti .... Peking Review
Geçmişten geleceğe gürül gürül akarız .... Mehmet Arıcan
Olaylar, görüşler, haberler
Direniş Postası
Merhaba .... Fatma Oran
Soruşturma

DİRENİŞ — Aylık Dergi — Sahibi : Ali Eralp — Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Ercan Kanar — Yönetim Yeri : Divanyolu, Hocarüstem Sokağı 7/12 Cağaloğlu/İstanbul — ABONE ŞARTLARI : **Yıllık 50, altı aylık 30 TL. Yurt dışı iki katı** — İlân Şartları : Tam sayfa 1000, yarım sayfa 500, çeyrek sayfa 250 TL. — Dağıtım : Anadolu : DİRENİŞ, Ankara : Ankara Dağıtım, İstanbul : İST - DA, Ege : Orhan Özşişman. — Dizgi ve Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel : 27 45 71 —
YAZIŞMA VE HAVALE ADRESİ : Ali Eralp, P.K. 1043 Sirkeci — İstanbul.

HALKIMIZ; VURGUNCULARDAN, İŞKENCECİLERDEN MUTLAKA HESAP SORACAKTIR!..

Rüşvet, talan, vurgun, soygun, işkence, dergi ve kitap toplatmalar... İşte son haftalarda gazete sütunlarını işgal eden haberler bunlar.

Yolsuzluk, rüşvet, talan dosyaları bir bir ortaya çıkmaya başladı. Ve her geçen gün bu yolsuzluk ve rüşvet dosyalarına bir yenisi eklenmekte.

Bir avuç soyguncu, işkenceci, faşist katiller çetesi bir yandan «vatan, millet, sakarya, milli bütünlük ve beraberlik, anarşi ile mücadele» çığlıkları atarken, bir yandan da ceplerini doldurma eylemi içerisindedirler.

Türkiye'de çabuk ve kolay servet edinme yollarını bulmak ve kullanmakta, Demirel kardeşlerin sahip olduğu yeteneği inkâr etmek imkânsızdır. Ailede bu yeteneği ilk değerlendiren, bugün, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığını yapmakta olan Süleyman Demirel olmuştur. Ereğli Demir Çelik fabrikasının yapımını üzerine alan Amerikan firmasının temsilciliği, Ortadoğu Teknik Üniversitesi yapımında dışarıdan malzeme ithalindeki gümrük bağışıklığından yararlanma sonucu kârı artan taahüt işi, Süleyman Demirel'i bir kaç yıl içerisinde servet sahibi yapmıştır. Süleyman Demirel'in Başbakan olmasından sonra ise, kardeşleri devletin imkânlarını kullanarak, bir kaç yıl içerisinde Türkiye'nin en zengin adamları arasına girmişlerdir.

Demirel kardeşlerden Hacı Ali'nin oğlu Yahya Demirel de henüz öğrencilik çağında, 20 yaşlarında bir genç adam iken, babası ve amcasının izlediği yolu seçmiştir. Bu genç adama kurdurulan «Orman Ürünleri İnşaat Malzemeleri ithalât ve İhracaat Şirketi» bir anda milyonlar elde etme imkânlarını, mobilya ihraç ederek hazineden vergi iadesi yoluyla para alma yönteminde bulmuştur. Bunun için dışarıda bir firma ismi bulmak, bu firmayı alıcı olarak göstermek ve mobilya ihracatının yapıldığını belgelemek yetecektir. İşte Yahya Demirel'in mobilya yolsuzluğu bu «akıllıca» buluşla başlamıştır. Yeğen Yahya Demirel'in hayalî mobilya ihracatı yoluyla aldığı vergi iadesi 20 milyon liradır.

Bu olayı Maliye Bakanı Erkenegon, «bir Kıbrıs'lının, bir Rum'un verdiği belgeler doğru olamaz» gibi şövenist lâflarla örtbas etmeğe çalışmış; Başbakan Süleyman Demirel ise yeğenini kamuoyunda savunmakla ve onu kollamakla suçluluğu gizlemenin bir başka örneğini vermiş, Cumhurbaşkanı ile haftalık görüşmesini yaptıktan sonra göğsünü gere gere «...mobilya yolsuzluğu ile ilgili iddiaların hepsi yalandır...» gibilerinden demeçler vermiştir.

Bugün Türkiye rüşvet, yolsuzluk, vurgun, hırsızlık olayları ile çalkalanmaktadır. Lockheed Uçak Şirketinden alınan 13 milyonluk rüşvet, 20 milyonluk vergi iadesi kimlerin yurtsever, kimlerin halk düşmanı olduğunu açıkça gözler önüne sermiştir.

Emperyalizmin yerli uşakları, kanemiciler, talancılar, işkenceciler halkın alın terini, göz nurunu gasbetmekte oldukça ustadırlar. Onlar emperyalist patronlarından aldıkları komisyonlarla beslenmeğe alışmışlardır. Lockheed Firmasından sonra MC Donnel Douglas şirketinden de rüşvet alınması bu gerçeği apaçık doğrulamaktadır. Rüşvet yiyen devlet adamları listesine her gün bir yenisinin eklenmesi artık günlük gazete haberleri haline gelmiştir.

Halk düşmanı MC iktidarının gerçek yüzü geniş yığınlar tarafından daha iyi anlaşılıyor artık.

MC iktidarı demek rüşvet, yolsuzluk, baskı, zulüm ve işkence demektir. MC iktidarı demek, kitap düşmanlığı, fikir düşmanlığı demektir.

Yüzbinlerce işçiyi sendikasız, sigortasız, kölelik şartlarında çalıştıranlar, milyonlarca köylüyü kan emici ağaların, tefecilerin sömürüsü altında inletenler; halkımızın en yiğit evlâtlarına falaka çekenler, elektrik verenler, kontr gerilla üslerini devrimcilerin kanlarıyla sulayanlar, devrimci gençleri sokaklarda, köy evlerinde, gecekondularda hunharca katledenler; Kürt milletini komondo terörü altında inletenler, Viranşehir katliamını düzenleyenler, İdil'de 5 yoksul Kürt köylüsünü kurşuna dizdirenler, Doğu Beyazıt'da kaçak eşya arama bahanesiyle halka saldıranlar, köyler basanlar, Lice insanlarını karakışta evsiz, barksız bırakanlar, işte bütün bu baskı ve zulümlerin baş sorumluları MC'dir.

Fakat emekçi halkımız artık uyanmaya, gerçekleri görmeğe başlamıştır. Gerçek hırsızların ve katillerin kimler olduğunu, vatan satıcılarının kimler olduğunu anlamaya başlamıştır. Halkımız, gençlerin niçin işkencelere uğratıldığını, köylülerin niçin dipçiklendiğini, haklarını almak isteyen işçilerin üzerine niçin panzer sürüldüğünü, Doğuda Kürt milletine niçin zulüm ve terör uygulandığını, dergi idarehanelerinin, matbaaların niçin basıldığını; Deniz'lerin İbrahim'lerin, Ulaş'ların niçin hunharca katledildiğini daha berrak bir şekilde anlamaya başlamıştır.

Talancılar, işkenceciler, rüşvetçiler bugün suçüstü yakalanmışlardır. Suçlular cezasız kalmayacaktır. Halkımız, hiç bir pisliğin, hiç bir namussuzluğun üstüne sünger çekmeyecek, eli kanlı faşist zalimlerden, vurgunculardan, rüşvetçilerden soygunculardan yaptıklarının hesabını mutlâka soracaktır.

GÜN OLA, HARMAN OLA...

DİRENİŞ

ÂŞIK İHSANÎ

Talan Var

DÜZENBAZLAR ELLEDİLER VATANI
TALAN VAR HA BEYLER TALAN VAR TALAN
DEMOKRASİ TÜRKÜLERİ SÖYLENİR
YALAN VAR HA BEYLER YALAN VAR YALAN

ONUN ASIL SAHİBİNE TEK HABER
VERMEDEN SATTILAR VATANI YER YER
BİR HİÇ İKEN İKİ YILDA MİLYONER
OLAN VAR HA BEYLER OLAN VAR OLAN

BİR YANDAN EZİLMİŞ HALK ZARI ZARI
HAYALİ RÜYASI ARPAYLA DARI
ÖTE YANDAN MİLYONLARI DIŞARI
SALAN VAR HA BEYLER SALAN VAR SALAN

BAŞKALARI ÇIKIP GİDERKEN AYA
BİZ HÂLÂ BEKLERİZ GÖL TUTSUN MAYA
BU DÜZENİ TA KÖKÜNDEN YIKMAYA
GELEN VAR HA BEYLER GELEN VAR GELEN

Siyasî Örgütü Yaratma Mücadelesi ve Tavrımız

Yığınları kurtuluşa götürecek olan işçi sınıfının siyasî partisinin yaratılması meselesi

Bu canalıcı mesele devrimciler arasında, çeşitli gruplarda tartışılıyor. Kitlelere rağmen kitleler dışında olan ve onların tepesinden kurulan partiler hariç, proleter devrimci çizgiyi geliştirip siyasi çizgiye ulaştırma kaygısı taşıyan devrimciler bu görevin önemini ısrarla vurguluyorlar.

Ancak önemli olan, (siyasî-ekonomik-ideolojik) mücadelelerin bu doğrultuya sevkedilip edilmedikleri, bu yönde somut adımlar atılıp atılmadığıdır. Önemli olan Marksist-Leninistlerin meseleyi bu açıdan kavrayıp kavramadığıdır.

Marksist-Leninist ilkeleri savunurken ve bunlar doğrultusunda mücadele verirken, birlikten korkmamak gerekir. Birliğe, mücadelesiz bir «birliktelik», mücadeleye, «sağımıza da solumuza da bir çizgi çizeriz, bizden olmayanı reddederiz» anlayışıyla yaklaşmayan, meseleyi ikili yönüyle kavrayan devrimciler için konuya eğilmek daha kolay olacaktır. Böylece savundukları doğrular daha bir güçlenecek, anti-Marksist-Leninist olan ve hayatın (mücadelenin) reddettiği yanlar eriyecektir. Devrimci süreç içerisinde bir kısım görüşler değişe-yetkinleşe güçlenirken, kuşkusuz bir kısmı da yokolup gidecektir. Bundan gerek kendi adına, gerek grup çıkarı adına korkanlar kitlelerin doğrulara varmasını engellerler. Hiç değilse bir süre gelişmeye karşı koyarak «halkımız-halkımız! kitleler-kitleler!» diye diye onlara kötülük ederler.

Hiç bir şey, grup çıkarı da dahil, hiç bir şey devrimin, yığınların çıkarlarından daha önemli değildir.

Kitlelerin çıkarları ancak «siyasi örgüt»ün varlığı ile korunur, kalıcı ve yenilmez olur.

Tarihî deneylere bakalım; çeşitli Marksist-Leninist gruplar, kitleler üzerindeki etkinlikleri oranında belirli bir güce sahip olup, yığınların ihtiyaç ve taleplerini devrim hedefine yönelttikleri birer proğramları vardır. Çalışmaları kitleler içerisine dal budak sarmıştır. Belirgin bir siyasi çizgi oluşturmuşlardır. Ülke şartlarının ekonomik, siyasi ve sosyal muhtevalarından şekillenen sınıflar mevzilenmesi ve bunların birbiriyle olan ilişki ve çelişkileri konusunda ayrılıklar ve birleşilen noktalar somut verilerde toplanmıştır. Bu grupların daha üst bir organizasyonla ve biçimini somut şartların belirleyeceği, tartışmalarla oluşturulacak ortak bir proğramla merkezileşmelerini o günkü mücadele şartları zorunlu hale getirir.

Şimdi akla şöyle bir soru gelebilir:

«Bu birleşmeye, birliğe giden yolda hep mücadele mi vardır gruplar, fraksiyonlar arasında?» Elbette hayır. Birliğe giden yolda ortak çalışmalar, ortak mücadeleler, ortak eylemler sürdürüldükçe sağlıklı birliklere ulaşılacaktır. Fakat ideolojik mücadele bir an bile geri bırakılmaksızın. Böylece suni zıtlaşmalar ortadan kalkacaktır. Siyasi hareket haline gelenler, -bir anlamda kitleyi yönlendirmeyi becerenler- mücadelenin seyri içinde daha örgütlü ve doğru çizgide merkezî bir yapıya kavuşturulmasını gerçekleştirmeye koyulacaklardır. Doğru hedefe yaklaşanlar için aynı pratik içinde ortak siyasi noktalara varmak zor olmayacaktır.

Günümüz şartlarında devrimci hareketin gelişmesi bu noktaya varmamıştır. Henüz somut siyasi bir çizgiye sahip olamamaktan tutun da, sosyo-ekonomik yapı tahlillerinde görülen bocalamalara kadar bir çok eksiklikler devrimci hareketimizin bünyesinde hâlâ vardır. Günümüze gelininceye kadar genellikle aktarma, şabloncu formüllerden hareket edildi. Oysa her ülkenin devrimcileri geçmiş deneylerden ve ustaların gösterdiği yoldan ilerleyerek, kendi ülkesinin devrim meselelerini kendine özgü yollardan çözümlemek zorundadır. Kitlelerin sınıf mücadelesi sürecinde şekillenecek ve yığınlarla karşılıklı etkileşim sonucunda tespit edilecek talepleri, ancak, deneylerle yoğrulmuş devrimci teoriyle ete kemiğe bürünebilir. Aktarma, şabloncu formüllerin mücadele içerisinde erimesi kaçınılmazdır.

Devrimciler olguları değerlendirirken eskiyi devrimci bir tarzda aşmalıdırlar. Eski değerlendirmelerle yeniler arasındaki farklılığı ve hataların kaynaklandığı noktaları açık-seçik belirtmelidirler. Eleştirilerini özeleştirilerini kıvırtmadan, dürüstçe yapmalıdırlar. Birliğe giden yolda bu gerekli ve devrimci bir ilkedir.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDE ÇALIŞMA VE MÜCADELE ANLAYIŞIMIZ.

İlke olarak Marksist-Leninistlerin birliğini savunuyor, kitlelerin çıkarlarını grup çıkarlarından önde tutuyorsak, mücadelelerde de birlikten korkmamalıyız. **Siyasî hareket** olmayı amaçlayan Marksist-Leninist ittifak anlayışı, «birlik ve mücadele»yi beraberce götürebilme becerisiyle, bir dizi helezoni gelişmelerle belirginleşecektir. «Proletaryanın öncüsü için» diyor Lenin, «...gerektiğinde zigzaglı, dolambaçlı yoldan yürümenin, ayrı ayrı proleter grupları ile, ayrı ayrı işçi partileri ve küçük üreticiler partileriyle anlaşmalar yapmanın, uzlaşmalara varmanın gereği bundan (kapitalizmdeki sınıf şekillenmelerinden) doğmaktadır. Mesele, bu taktiği, proletaryanın **genel olarak** bilincini, devrimci ruhunu, mücadele etme ve yenme yeteneğini düşürecek değil, **yükselte-**

Siyasî Örgütü Yaratma Mücadelesi ve Tavrımız

Yığınları kurtuluşa götürecek olan işçi sınıfının siyasî partisinin yaratılması meselesi

Bu canalıcı mesele devrimciler arasında, çeşitli gruplarda tartışılıyor. Kitlelere rağmen kitleler dışında olan ve onların tepesinden kurulan partiler hariç, proleter devrimci çizgiyi geliştirip siyasi çizgiye ulaştırma kaygısı taşıyan devrimciler bu görevin önemini ısrarla vurguluyorlar.

Ancak önemli olan, (siyasî-ekonomik-ideolojik) mücadelelerin bu doğrultuya sevkedilip edilmedikleri, bu yönde somut adımlar atılıp atılmadığıdır. Önemli olan Marksist-Leninistlerin meseleyi bu açıdan kavrayıp kavramadığıdır.

Marksist-Leninist ilkeleri savunurken ve bunlar doğrultusunda mücadele verirken, birlikten korkmamak gerekir. Birliğe, mücadelesiz bir «birliktelik», mücadeleye, «sağımıza da solumuza da bir çizgi çizeriz, bizden olmayanı reddederiz» anlayışıyla yaklaşmayan, meseleyi ikili yönüyle kavrayan devrimciler için konuya eğilmek daha kolay olacaktır. Böylece savundukları doğrular daha bir güçlenecek, anti-Marksist-Leninist olan ve hayatın (mücadelenin) reddettiği yanlar eriyecektir. Devrimci süreç içerisinde bir kısım görüşler değişe-yetkinleşe güçlenirken, kuşkusuz bir kısmı da yokolup gidecektir. Bundan gerek kendi adına, gerek grup çıkarı adına korkanlar kitlelerin doğrulara varmasını engellerler. Hiç değilse bir süre gelişmeye karşı koyarak «halkımız-halkımız! kitleler-kitleler!» diye diye onlara kötülük ederler.

Hiç bir şey, grup çıkarı da dahil, hiç bir şey devrimin, yığınların çıkarlarından daha önemli değildir.

Kitlelerin çıkarları ancak «siyasi örgüt»ün varlığı ile korunur, kalıcı ve yenilmez olur.

Tarihî deneylere bakalım; çeşitli Marksist-Leninist gruplar, kitleler üzerindeki etkinlikleri oranında belirli bir güce sahip olup, yığınların ihtiyaç ve taleplerini devrim hedefine yönelttikleri birer proğramları vardır. Çalışmaları kitleler içerisine dal budak sarmıştır. Belirgin bir siyasi çizgi oluşturmuşlardır. Ülke şartlarının ekonomik, siyasi ve sosyal muhtevalarından şekillenen sınıflar mevzilenmesi ve bunların birbiriyle olan ilişki ve çelişkileri konusunda ayrılıklar ve birleşilen noktalar somut verilerde toplanmıştır. Bu grupların daha üst bir organizasyonla ve biçimini somut şartların belirleyeceği, tartışmalarla oluşturulacak ortak bir proğramla merkezileşmelerini o günkü mücadele şartları zorunlu hale getirir.

Şimdi akla şöyle bir soru gelebilir:

«Bu birleşmeye, birliğe giden yolda hep mücadele mi vardır gruplar, fraksiyonlar arasında?» Elbette hayır. Birliğe giden yolda ortak çalışmalar, ortak mücadeleler, ortak eylemler sürdürüldükçe sağlıklı birliklere ulaşılacaktır. Fakat ideolojik mücadele bir an bile geri bırakılmaksızın. Böylece suni zıtlaşmalar ortadan kalkacaktır. Siyasi hareket haline gelenler, -bir anlamda kitleyi yönlendirmeyi becerenler- mücadelenin seyri içinde daha örgütlü ve doğru çizgide merkezî bir yapıya kavuşturulmasını gerçekleştirmeye koyulacaklardır. Doğru hedefe yaklaşanlar için aynı pratik içinde ortak siyasi noktalara varmak zor olmayacaktır.

Günümüz şartlarında devrimci hareketin gelişmesi bu noktaya varmamıştır. Henüz somut siyasi bir çizgiye sahip olamamaktan tutun da, sosyo-ekonomik yapı tahlillerinde görülen bocalamalara kadar bir çok eksiklikler devrimci hareketimizin bünyesinde hâlâ vardır. Günümüze gelininceye kadar genellikle aktarma, şabloncu formüllerden hareket edildi. Oysa her ülkenin devrimcileri geçmiş deneylerden ve ustaların gösterdiği yoldan ilerleyerek, kendi ülkesinin devrim meselelerini kendine özgü yollardan çözümlemek zorundadır. Kitlelerin sınıf mücadelesi sürecinde şekillenecek ve yığınlarla karşılıklı etkileşim sonucunda tespit edilecek talepleri, ancak, deneylerle yoğrulmuş devrimci teoriyle ete kemiğe bürünebilir. Aktarma, şabloncu formüllerin mücadele içerisinde erimesi kaçınılmazdır.

Devrimciler olguları değerlendirirken eskiyi devrimci bir tarzda aşmalıdırlar. Eski değerlendirmelerle yeniler arasındaki farklılığı ve hataların kaynaklandığı noktaları açık-seçik belirtmelidirler. Eleştirilerini özeleştirilerini kıvırtmadan, dürüstçe yapmalıdırlar. Birliğe giden yolda bu gerekli ve devrimci bir ilkedir.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDE ÇALIŞMA VE MÜCADELE ANLAYIŞIMIZ.

İlke olarak Marksist-Leninistlerin birliğini savunuyor, kitlelerin çıkarlarını grup çıkarlarından önde tutuyorsak, mücadelelerde de birlikten korkmamalıyız. **Siyasî hareket** olmayı amaçlayan Marksist-Leninist ittifak anlayışı, «birlik ve mücadele»yi beraberce götürebilme becerisiyle, bir dizi helezoni gelişmelerle belirginleşecektir. «Proletaryanın öncüsü için» diyor Lenin, «...gerektiğinde zigzaglı, dolambaçlı yoldan yürümenin, ayrı ayrı proleter grupları ile, ayrı ayrı işçi partileri ve küçük üreticiler partileriyle anlaşmalar yapmanın, uzlaşmalara varmanın gereği bundan (kapitalizmdeki sınıf şekillenmelerinden) doğmaktadır. Mesele, bu taktiği, proletaryanın **genel olarak** bilincini, devrimci ruhunu, mücadele etme ve yenme yeteneğini düşürecek değil, **yükselte-**

karşı doğru siyaseti savunmalı,

— Geniş yığınları içerisinde barındıran kitle örgütlerinde çalışmak yerine, dar ahbap çevrelerinde çalışmayı tercih eden anlayışla şiddetli mücadele etmeli,

— Marksist-Leninist ilkeleri ısrarla savunarak. ideolojik mücadele silâhını bir an bile elden bırakmadan, birlikte çalışma gerektiren konularda ortak çalışmayı ve kitle örgütlerinde birleşme gerekliliğini ısrarla önermeli, savunmalıdırlar.

Bu görevlerden şu ya da bu şekilde kaçanlarla ideolojik mücadeleyi sürdürmek, meseleye farklı bakan Marksist-Leninistleri bu doğru çizgiye çekmek ve grup, kariyer çıkarlarını devrimci mücadelenin üstünde görenleri amansızca teşhir etmek, eleştirmek devrimci bir görevdir.

YAYINEVLERİ, DERGİLER, GAZETELER, DAĞITIMEVLERİ, KİTABEVLERİ VE PLAK YAPIMCILARI BASINA YÖNELTİLEN FAŞİST BASKILARI PROTESTO ETTİLER!

Düşünce ve basın özgürlüğü üzerindeki baskılar son zamanlarda iyice şiddetlendi. Demokrasi düşmanları ilerici, devrimci yayınların basılmasını ve halka ulaşmasını engellemek için her yola başvuruyor. Kitap, dergi, plak, kartpostal, resim, poster, afiş toplatmalar, film ve oyun yasaklamalar artık günlük olaylar haline geldi. MC iktidarı, düşünce özgürlüğü üzerinde bugüne kadar süregelen baskılarla da yetinmiyor, 12 Mart döneminde olduğu gibi fiili baskılara girişiyor.

Bugün, dergilerin idarehaneleri basılıyor, içeride kim bulunursa emniyete götürülüyor. Matbaalara karakol kurulup matbaa işçileri ve basın mensupları sorguya çekiliyor, entertiplerin, rotatiflerin başından alınanlar emniyette işkenceye yatırılıyor. İlerici yayınların satış ve dağıtımını yapan dağıtımevleri, bayiler, kitapevleri yakılıyor, baskı altında tutuluyor, tehdit ediliyor, buralarda çalışanlar gözaltına alınıyor. Bütün bu yapılanlara kılıf bulmak için ilerici ve devrimci yayın organlarına hayalî «gizli örgüt» suçlamaları yöneltiliyor.

Bu baskıların amacı, halkı gerici düşüncelerin karanlığına mahkum etmek, ilerici düşünceyi halka ulaşmadan boğmaktır.

Biz aşağıda imzası bulunanlar, bu baskılar karşısında susmanın daha fazla baskıya yol açacağına inanıyoruz. Düşünce ve basın özgürlüğüne yöneltilen bütün baskıları protesto ediyoruz. Bu baskılara karşı birlik ve dayanışma içinde olduğumuzu halkımıza duyuruyoruz. Demokrasiden yana olan herkesi, demokrasi düşmanı saldırılara karşı düşünce ve basın özgürlüğünü savunmaya çağırıyoruz.

BASIN BİLDİRİSİNE KATILANLAR:

Yayınevleri:

1. ABC Yayınları, 2. Ararat Yayınevi, 3. Arkadaş Kitaplar, 4. Aylınlık Yayınları ve Dergisi, 5. Bilgi Yayınevi, 6. Bilim ve Sosyalizm Yayınları, 7. Birikim Yayınları ve Dergisi, 8. Bora Yayınevi, 9. Cem Yayınevi, 10. Çan Yayınları, 11. Çağrı Yayınevi, 12. Devrimci Gençlik Yayınları ve Dergisi, 13. Devrimci Yol Yayınları, 14. Devrim Yolu Yayınevi, 15. Dost Yayınevi, 16. E Yayınları, 17. Emek Yayınevi, 18. Esi Yayınları, 19. Evren Yayınları, 20. Eylem Yayınları, 21. Gelişim Yayınları, 22. Gerçek Yayınevi, 23. Gözlem Yayınları, 24. Günce Yayınları, 25. Güney Filmcilik Yayınları, 26. Habora Kitabevi, 27. Hür Yayınevi, 28. İstanbul Basın Organizasyon, 29. Kızılırmak Yayınları, 30. Komal Yayınevi, 31. Kor Yayınları, 32. Koral Yayınları, 33. Koza Yayınları, 34. Köz Yayınevi, 35. May Yayınları, 36. Ma Ya, 37. Oda Yayınları, 38. Odak Yayınevi, 39. Okar Yayınları, 40. ONK Copyright Ajansı, 41. Öncü Yayınevi, 42. Özgün Yayınları, 43. Payel Yayınevi, 44. Proleter Yol Yayınları, 45. Ser Yayınları, 46. Sol Yayınları, 47. Suda Yayınları, 48. Sinan Yayınevi, 49. Sorun Yayınları, 50. Süreç Yayınları, 51. Taban Yayınları, 52. Teori Yayınları, 53. Toplum Yayınevi, 54. Ulusal Kurtuluş Yayınları, 55. Umut Yayınevi, 56. Ülke Yayınları, 57. Vardiya Yayınları, 58. Yar Yayınları, 59. Yol Yayınları, 60. Yöntem Yayınevi, 61. Yücel Yayınevi,

Dergi ve Gazeteler:

62. Direniş, 63. Emekçi, 64. Gençlik Yıldızı, 65. Gerçek, 66. Gerçek Sinema, 67. Halkın Kurtuluşu, 68. Halkın Sesi, 69. İlke, 70. Kitle, 71. Militan, 72. Militan Gençlik, 73. Özgürlük Yolu, 74. Rızgari, 75. Sosyalist Yol, 76. Yarına Doğru, 77. Yeni Dergi, 78. Yeni Dünya, 79. Yeni Ufuklar, 80. Memurların Sesi,

Dağıtımevleri:

81. Ankara Dağıtım, 82. Ge-Da, 83. İnan Dağıtım, 84. İst-Da, 85. Özgür Dağıtım, 86. Tan-Da, 87. Tür-Da, 88. Ulusal Dağıtım,

Kitabevleri:

89. Doğa Kitabevi, 90. Doğu Kitabevi, 91. Emek Kitabevi, 92. Gökçe Kitabevi, 93. Güllüşah Bacı Kitabevi, 94. Halk Kitabevi, 95. Öncü Kitabevi,

Plak:

96. Can Plak, 97. Solfej Plakevi, 98. Şat Yapım.

Revizyonizm, Modern Revizyonizm ve Sosyal Emperyalizm

1 — 1848 ÖNCESİ İŞÇİ SINIFI HAREKETİ VE MARKSİZM ÖNCESİ SOSYALİZME GENEL BİR BAKIŞ

Bugüne kadar toplumların tarihi sınıfsal mücadeleler tarihi ve insanlık tarihini ileriye götüren motor da sınıfsal mücadeleler olmuştur. Feodal toplumun içinde bulunduğu çöküntü ve büyük köylü ayaklanmaları bu toplumun yıkılması ve çağdaş burjuva sınıfı (kapitalist sınıf) ve işçi sınıfının doğmasına yol açmıştır. Aynı zamanda teknolojinin gelişmesi feodal toplumun çökmesine yol açmıştır. Ve eski toplumdaki feodalizme ait tüm toplumsal varlıklar, yeni çağdaş burjuva sınıfının eline geçerek eski çıkrık, küçük manifaktürler ve lonca sisteminin yıkılmasına ve onun yerine büyük dev teknolojinin geçmesine yol açmıştır.

Toprağa bağlı olan serf ve loncadaki kalfanın yerini çağdaş işçi sınıfı alırken, çıkrığın yerini de teknoloji almıştır. Eskiden kendi ürününe sahip olan küçük üretici artık şimdi işgücünü asgari ücret karşısında büyük kapitalistlere satmak zorundaydı. Böylece çağdaş kapitalist toplum karşıt iki sınıfa, yani büyük kapitalistler ve proletarya sınıflarına ayrılmıştır. Çağdaş kapitalist toplumda sınıfsal mücadele durmuyarak devam etmiştir ve şiddeti gitgide artarak büyük bir hız kazanmıştır. İşçi sınıfının yalnız kendi işgücünden başka hiç bir şeyi olmaması, oysa büyük kapitalist sınıfının tüm toplumsal varlıklara sahip çıkması ve aynı zamanda işçinin işgücünü çok az bir ücret karşısında satın alarak bu sınıfı aşırı şekilde sömürmesi, toplumu iki kampa ayırmıştır. Bir tarafta çoğunlukta olan yoksul işçi ve emekçi sınıfı (proleter sınıf) diğer tarafta ise zengin kapitalist sınıf. Bu nedenle proletarya toplumu ve kendini bu ağır sömürüden kurtarmak için ilk günden beri kapitalist sınıfa karşı mücadelesine devam etmiştir. Ve bu mücadelesinde de büyük başarılar elde etmiş ve hâlâ etmektedir. Bu nedenle bu sınıfsal mücadelede (kapitalist sınıfla - proletarya sınıfı arasında) her iki sınıfa da yol göstericisi olan o sınıfın ideolojisi olmaktadır. Burjuvazinin kendisine ait bir ideolojisi olduğu gibi, proletaryanın da kendisine ait ideolojisi vardır. Ve bu ideoloji herkesin bildiği gibi **bilimsel sosyalizm**dir.

Burjuva ideolojisi liberalizm bir bütün ve homojen bir öğreti olmamaktadır. Bu ideoloji burjuvazinin çeşitli tabakalarının çıkarlarına uygun farklılık göstermektedir.

Sosyalizmde de çeşitli ve farklı akımlar vardır. **Reformizm, Revizyonizm, Anarşizm** ve **Marksizm** gibi.

A — Feodal sosyalizm (Gerici sosyalizm) : 1830 yıllarında Fransız ve İngiliz feodalleri tarihi durumlarından ötürü burjuvaziye karşı, bir yanda tezler hazırlarken diğer yandan da onunla «sonradan görme» diye alay ediyordu. Feodalite burjuvaziye yenilerek politik alandan çekilmesine rağmen edebiyat alanında mücadelesini sürdürdü. Onlar burjuvazinin baskısını ve işçilerin sömürüsünü ileri sürerek kitleleri kendi yanına çekmeye çalıştıysalar da, kitleler onları belli bir süre izlemesine rağmen yine karşılarına eski feodallerin çıktığını görerek sırt çevirdiler ve alay ettiler. Bundan başka sürekli olarak kendi devirlerinde proletaryanın olmadığını, ayrıca kendi sömürü şekilerinin burjuvaziye oranla daha hafif ve insancıl olduğunu iddia ettiler. En sonunda işi burjuvaziyi tehdide dökerek, proletaryanın gelişerek eski düzeni yıkacağını ve burjuvaziyi yeni bir sınıf yarattığından dolayı suçladılar. Ve özellikle bir proletarya yarattığı için değil daha çok devrimci bir proletarya yarattığı için onu kınadılar. Bu nedenle pratikte işçi sınıfına karşı girişilen bütün baskı tedbirlerini desteklediler.

B — Küçük - burjuva sosyalizmi : Fransa ve İngiltere'de burjuvazi yalnız feodalleri tarih mezarlığına gömmekle kalmadı ve yine burjuvazinin baskısı altında olan tek sınıf işçi sınıfı değildi. Sanayiinin ve teknolojinin sürekli gelişimi küçük üreticileri iflâsa sürükleyerek onları da baskı altına aldı, ayrıca onların proletarya saflarına katılmalarına yol açtı.

Bu dönemde işçi sınıfını, küçük burjuva olgularıyla savunan bir akım ortaya çıktı. Bu, küçük-burjuva sosyalizmi idi. Bu sosyalist edebiyat burjuva iktisatçıları ve politikacılarının propagandasını yaptıkları hür teşebbüs ve rekabet öyküsünün içindeki ard niyeti ortaya döktü. Bundan başka makinaların ve işbölümünün sermaye ile toprağın az ellerde toplanmasının, fazla üretimin, buhranların felâketli sonuçlarını kesinlikle ispat etmiştir. Küçük-burjuva ile köylünün kaçınılmaz sonunu, proletaryanın sefaletini, üretimdeki anarşiyi, servet dağılımındaki göze batıcı eşitsizliği, milletler arasında birbirini yok etmeyi gözeten sanayii savaşını, eski ahlâk bağlarını, eski aile ilişkilerini, eski millî özelliklerin çözülüşünü gözler önüne sermiştir.

Bununla birlikte, bu sosyalizm türü, olumlu hedefleri bakımından, ya eski üretim ve mübadele araçlarını, onlarla birlikte eski mülkiyet ilişkilerini

ve eski toplumu geri getirmeyi özler, ya da çağdaş üretim ve mübadele araçlarını, bu araçlar tarafından parçalanmış olan ve de parçalanması kaçınılmaz olan eski mülkiyet ilişkilerinin çerçevesinde işlemez hale getirmeyi amaçlar. Her iki halde de hem gerici hem ütopyacıdır.

C — «Gerçek» sosyalizm (Alman sosyalizmi): İktidarda olan bir burjuvazinin baskısı altında ortaya çıkan ve bu iktidara karşı mücadelenin dile gelişi olan Fransız sosyalist ve komünist edebiyatı Almanya'ya, burjuvazi bu ülkede feodal mutlakiyetçilikle daha savaşa tutulmuşken sokuldu. Bu sosyalizm Almanya'ya sızdığında Alman burjuvazisi feodalite ile yapacağı mücadelenin henüz hazırlık safhasında idi. Alman filozofları Fransa'dan Almanya'ya göç eden bu sosyalizmi, Fransa'nın sosyal şartlarını göz önünde tutmadan, onu Almanya sosyal okullarına uydurmaya çalıştılar. Böylece Fransa'daki küçük - burjuva sosyalizmi bütün pratik anlamını yitirdi, salt edebi bir havaya büründü. Fransız küçük - burjuva sosyalizmi, Fransa burjuva devriminin bir ürünüydü. Ama bu sosyalizm Almanya'ya gelip de onların eski felsefî vicdanlarıyla uyuşturulmaya kalkışıldığından dolayı özünü kaybederek bir gevezelik akımı haline geldi. Alman filozofları kendi feodal kafalarıyla Fransız küçük - burjuva sosyalizmini alt üst ederek onu herkesin bildiği gibi, katolik azizlere dair saçma sapan hikâyeler uydurdular ve bu sosyalizmi ister istemez ortaçağın karanlıklarına gömmeye çalıştılar. Fransa'da burjuvaziyi eleştiren bu sosyalizm akımı Almanya'da «gerçek» sosyalizm adını aldı. Böylece Fransız sosyalist ve komünist edebiyatının canına okundu. Öte yandan Alman'ın elinde bu edebiyat bir sınıfın başka sınıfla mücadelesini dile getirir olmaktan çıktığı için, proletaryanın çıkarları için değil insan tabiatının ve hiç bir sınıfa ait olmayan ve genel insanın çıkarlarını temsil eden felsefi bir akım haline sokuldu.

Bu «gerçek» sosyalizm, siyasî hareketin karşısına dileklerle çıkmaya başladı. O liberalizmi, burjuva hükümetini, burjuva rekabetini, burjuva basın özgürlüğünü, burjuva kanunlarını, burjuva özgürlüğüyle eşitliğini eleştirmek yerine yığınlara burjuva hareketinden hiç bir kazançları olmadıklarını, tersine o yüzden türlü zararlara uğrayacaklarını söyleyip gevelemekteydi: O gelişen ve ilerliyen insanlık toplumunu tüm alanlarda —ekonomik, politik, felsefi— engellemeye ve geri çevirmeye çalışıyordu. O, Fransa küçük - burjuva sosyalizminin eleştirici yönünü körleştirip çağdaş burjuvazinin Almanya toplumu için büyük bir felâket olacağını kitleler içinde yaymaktaydı.

Bu «gerçek» sosyalizm Alman burjuvazisine karşı bir savaş silâhı olarak hükümetlere hizmet ederken, bir yanda da doğrudan doğruya gerici bir çıkarı olan Alman küçük - burjuvalarının isteklerini temsil ediyordu. O, burjuvazinin gelişmesini, sanayide ve politikada burjuvazinin hakimiyetinin ve sanayide yoğunlaşmayı ve bunların sonucunda devrimci bir proletaryanın ortaya çıkmasını öne sürerek, bu sınıfın eninde sonunda insanlığı yok etme tehlikesiyle karşı karşıya bırakacağını öne sürmekteydi. Bu nedenle çağdaş burjuvazinin gelişmesine ve onun insanlık tarihinde rolüne bakmaksızın geriye dönüşü savunmaktaydı. «Gerçek» sosyalizm tumturaklı lâflarla süslenmiş ve küçük - burjuvayı tatmin edecek ve onun mülk edinme duygularını okşayacak bir felsefi akım haline geldi. Bu akım yalnız burjuvaziye saldırmasıyla kalmayıp komünizmin «vahşice yıkıcı» eylemine doğrudan doğruya karşı çıkmaya, bütün sınıf mücadelesine yukarıdan ve tarafsız bir horgörüyle baktığını ilân etmeye kadar ileri gitti.

Bu akım Almanya'da daha sonraki dönemlerde marksizmin gelişmesine ve işçi sınıfı hareketi içinde yer etmesine rağmen, Alman edebiyatında ve felsefesinde damgasını vurup gerici ve yozlaştırıcı yaşantısını sürdürdü.

D — Burjuva sosyalizmi: Burjuvazinin bir bölümü, burjuva toplumunun varlığının devamını sağlamak için sosyal dertleri gidermeden yanadır.

İktisatçılar, hayırseverler, insaniyetçiler, işçi sınıfının durumunu düzelticiler, bağış kampanyacıları, hayvanları koruma dernekleri üyeleri, içki düşmanları nihayet akla gelebilecek her türlü reform heveslileri bu sosyalizm çerçevesi içine girmektedir. Sosyalist geçinen burjuvalar çağdaş sosyal şartları ve onun doğurduğu kaçınılmaz sınıf mücadelesini gözlerden perdelemeye çalışarak sınıflar dışı ve sınıflar üstü ve hatta ırk birliğine dayanarak işçi ile burjuvazinin aynı insan olduğunu öne sürerek bir «sosyalizm» akımı oluşturmaya başladılar. Bu tür akımlar tarihte çeşitli kılıflar altında tekrar tekrar görülmüştür. Fransa'da Prudhon'un «halk bankası» buna bir örnektir.

Burjuva «sosyalizm»i iki karşıt sınıf arasındaki uzlaşmaz çelişkiyi gizleyerek proletaryayı belli başlı reformlarla ve tavizlerle uzlaştırmaya çalışır. O, emek ile sermaye arasındaki zıtlığın varolmadığını ve bu zıtlığı yaratanların insanlık düşmanı kötümser kişilerin hayal gücü sonucu ortaya çıkarıldığını öne sürmekteydi. Onlara göre proletarya burjuvazi ile bir çatı altında kardeşçe yaşayabilir ve el ele vererek dünyayı bir «cennet»e çevirebilir. Bu nedenle, adı geçen dernekleri oluşturmaya ve bu yollarla proletaryayı yolundan saptırmaya çalışır. Burjuva «sosyalizm»i bununla da kalmayıp serbest ticaretin işçi sınıfı yararına olduğunu öne sürmektedir. Onlar himayeci gümrükleri. hapishanelerin islâhını, işçi sınıfının yararına olduğunu öne sürmektedirler. Nihayet burjuva «sosyalizm»inin son sözünü şu cüm-

le ile özetliyebiliriz: **«burjuva bir burjuvadır: işçi sınıfının yararınadır.»**

E — Ütopik sosyalizm: Fransa'da devrim şartları oluşmadan bir çok ideolog «devrimci» idi. Bunlar hiç bir dış otorite tanımıyarak din, doğa bilimi, siyasî kurumlar,...v.s.yi eleştiriden geçirdiler. Amaçları insan kafasındaki düşüncelerle, varılan ilkelerle toplumu refaha kavuşturmak ve toplum hareketlerinin temelini bu düşüncelere dayandırmaktı. Eleştiriden geçirilen ve insan düşüncesine ters düşen ne varsa onu atmak ve faydalısını propaganda ile dıştan topluma mal etmekti. Bu nedenle her şeyin ölçüsünün sağ duyu olacağına inandılar. Oysa sağ duyu burjuvazinin idealleştirilmiş egemenliğinden başka bir şey değildir. Burjuvazi egemenliğini sağladığında her şeyi kendi çıkarına uygun kıldırarak topluma mal ettirdi.

Yeni öğretinin ilk biçimi, çileci hayatın bütün hazlarını kötüleyen, İspartalılara ait komünizmdi. Daha sonra gelen büyük ütopyacılardan Saint-Simon orta sınıf hareketini, onunla yanyana yürüyen proletarya hareketinden daha olumlu görüyordu: Saint-Simon, «devrim, avamın yani ulusun ticaret ve üretim alanında çalışan büyük yığınların ayrıcalıklı ve boş gezen azınlığa soylu ve papazlara karşı zaferidir» der. Oysa çalışan yığınların bu zaferi çok geçmeden burjuvazinin zaferi olarak belirdi.

(Devam edecek)

NURAY ERENLER İÇİN ANDTIR..

METİN GÜVEN

Bilinmez, yirmi yaşındamıydı neydi
ve değdi mi eline bir erkek eli
yani şöyle gözlerinde gezinen ve
yüreğine oturan bir erkeğin eli

şunu iyi bilsin fakat
kanlı zorbaları meydanların
onun bağrını delen kurşun
mutlak çırası olacaktır..
devrim denen/o büyük yangınların.

DOĞAN LÂSTİK İŞÇİLERİ

(Baştarafı 19 uncu sayfada)

devrimciliğin ne olduğunu gösterdi. Kendisine devrimciyim diyen sendikacılar ise arabalarından inmediler, bizimle konuşmadılar. «Biz patronla görüşüp durumu daha sonra size bildireceğiz» dediler. Bu da bize sahte devrimcilerin gerçek yüzünü gösterdi. Bütün direnişlerin olumlu ve olumsuz yönleri incelenmeli, ve çeşitli dersler çıkarılmalıdır. Eğer dersler çıkartamazsak, aynı hatalara tekrar tekrar düşeriz. Sahte devrimciler bu düzen iyidir diye bizleri kandırmaya çalışıyorlar, uyutmak istiyorlar. Eğer gerçekten sömürüden kurtulmak istiyorsak örgütlü bir mücadele vermemiz gereklidir. **Direniş çadırında okuduğumuz bilimsel kitapların hemen hepsinde şu gerçek var: Burjuvaziyi alaşağı etmeden kurtulamayız.**

Sendika bizim direnişimizi kanunsuz bulup «benim size maddi yönden yardım etmek için yetkim yoktur» dedi. İşçi arkadaşlarımız böyle sendikacıların sahte tavrını göz ardı etmemelidir. Bizden her ay para kesiyorlar çalışırken. Kendilerinden para istediğimiz zaman ise «paramız yok» diyorlar, «direnişiniz kanunsuz» diyorlar. Peki, patronun yaptıkları kanunlu mu sanki, o kanunsuz değil mi? Bu kanunsuzluk hep işçi sınıfının üzerine mi yıkılacak. Kanun yapanlar zaten işçiler, köylüler için sömürülenler için kanun çıkarmaz. Çünkü Parlamento onların malı. Onlar grevlerden, direnişlerden, boykotlardan hoşlanmazlar. Ama bu bizi yıldırmamalı. Çünkü bizim kaybedecek başka bir şeyimiz yoktur. Sendikacılar, «siz konuşmasını bilmiyorsunuz» deyip bizi konuşturmuyorlar. Ama bunların hepsi tersine dönecektir. DİSK'e bağlı işçi arkadaşlar! DİSK' yöneticilerine fazla güvenmeyin, onlardan her zaman hesap sorum. Biz güvendik, açıkta kaldık. Revizyonist DİSK yöneticileri alaşağı edilmedikçe sendikaların takınacağı tavır bundan daha ileriye gidemez. Ya onları gerçek devrimci bir sendikacı yaparız, ya da onları değiştiririz. İşçiyiz emek veriyoruz, emek veren eller yücelsin. Sendika yöneticilerini kesin olarak denetlememiz ve patronlara karşı yek vücut olmamız gereklidir. Ve bu mücadele ta ki patronların ve ağaların iktidarını ellerinden alıp, kendi iktidarımızı kurana kadar devam etmelidir. Yoksa başka türlü açlıktan sömürüden kurtulma imkanlarımız yoktur. Aldığımız ücret zammı fiyatların artmasıyla elimizden gidiyor. Biz yine yoksul kalıyoruz, yine sömürülüyoruz, yine açız. Öte yandan sendika yöneticileri işçi sınıfının sırtından lüsk hayat yaşarlar. İşçilerin sendikayı denetlemesi ve kontrol etmesi, işçilerin sendika yönetimine katılmaları gerekli. İşçi arkadaşları buna teşvik etmek gereklidir. Sendikanın işçilere hesap vermesi gerekir. Bilinçli arkadaşlarımız patronun sendikaya telefonu ile işinden atılabiliyor. Biz bu tür olayların hepsini gördük. İşçi arkadaşların bağlı bulundukları sendikanın tüzüklerini öğrenmeleri ve işçi sınıfının çıkarına karşı olan maddeleri değiştirmeleri gereklidir. Bu düzen içinde doğru bir mücadele verdiğimiz zaman sendikaların da yapısını değiştireceğiz. Düzen değişmeyince sendikal çalışma, veya sendika bizi kurtaramaz. Onun için düzeni değiştirmek gereklidir. Bu da işçilerin, köylülerin ve tüm sömürülenlerin kararlı mücadeleleriyle olacaktır.

Bağırsak İşçileri İle Bir Konuşma

DİRENİŞ: **Bağırsak işçilerinin çalışma şartlarını anlatır mısınız?**

— İstanbul Belediyesine bağlı Karağaç kurumlarının mezbaha kısmında çalışan bağırsak işçilerinin çalışma şartları bozuk düzenin hâkim olduğu sömürü mekanizmasının tipik bir örneğidir. İşçi sağlığının korunmasının ve iş güvenliğinin izine rastlayamazsınız. Belediyeye ait olan işyeri, kapıları açık geniş bir bina olduğundan her türlü hava akımı ve yerlerin ıslak, kışın ise devamlı rutubetli olması işçilerin sağlığı üzerinde kötü etkiler yapmaktadır. Bütün işçilerde romatizmanın izine rastlamak mümkündür. Bilhassa yaz sıcaklarının da etkisiyle artan, hayvan pisliklerinin ve pis Haliç suyunun saçtığı sağlığa zararlı kokular ve mikroplarla işçiler iç içe yaşarlar. Bağırsaklar, pis olduğu hepimizce bilinen pis Haliç suyu ile temizlenir. İşçilerin ise işlerini bitirdikten sonra temizlenebileceği belirli bir yerleri yoktur. Oysa işin niteliği gereği mutlâka banyo yapmak şarttır. Akşama kadar pislik içerisinde çalışıyoruz, paydostan sonra doğru dürüs elimizi yüzümüzü yıkayabileceğimiz bir yerimiz yok. Dolmuşa-otobüse bindiğimizde herkes bu koku nerden geliyor diye bize bakıyor. Bazen bizi vesaitten indirdikleri bile oluyor. Bütün bunlara karşı şunu diyebiliriz, iş yerinin ahırdan farkı yoktur.

Diğer bir mesele:

İşçilerin bir kısmı hâlâ sigortasızdır. Bir kısmı da yeni sigortalı olmuştur. Sigortalı işçiler de zaten haklarından gerektiği gibi yararlanamamaktadırlar. Sağlıklı çalışma şartları olmadığı gibi iş güvenliği de yoktur. Patron Mayıs ayında istediği kadar, istediği şartlarda işçi toplar ve «ölü mevsim» adı verilen Şubat, Mart, Nisan aylarında da istediği işçinin işine son verir. Ve bu durum Mayıs ayında tekrar aynı şekilde devam eder ve işçiler yeni işe giriyormuş gibi muamele görürler.

Ücretler haftalık usulü ile ödenir. Ortalama haftalık ücret 300 liradır. 225 liraya çalışan işçiler de vardır. Esas olarak mezbahada kesimin olduğu pazartesi, çarşamba ve cuma günleri çalışılır. Ama iş gününün belli bir saatı yoktur. Sabah saat 8.00'den 24'e kadar çalışıldığı da olur. Ayrıca bağırsağın çok olduğu zamanlarda pazar günleri de çalışılır. Yani işçiler ne kadar bağırsak gelirse hepsini işleyene kadar çalışmak zorundadırlar. Patron Aziz Turan'ın tayin ettiği bir adam işçiler üzerinde sıkı bir baskı uygulamaktadır. Döver, küfreder, istediğini işten atar ve keyfince çalışma saatlerini ayarlar. Ücret bordrolarını istediği gibi düzenler. İşçilerin yerine kendisi imza atar. Fazla mesai için ücret de yoktur.

Üç ay öncesine kadar işçiler sendikasızdı. Sendikaya üye olan işçileri patron işten attı. Bağırsak işçilerinin durumu göstermiştir ki, karşılarında birleşmiş bir işçi sınıfının gücünü görmeyen patronlar, kapitalistler, işçileri tam anlamıyla bir kölelik şartlarında çalıştırmaktadırlar. Ancak işçi sınıfının kararlı mücadelesi onları geriletmektedir.

DİRENİŞ: **Bağırsak işçilerinin direnişi nasıl başladı, nasıl devam etti?**

— Yoğun sömürü, baskı ve kötü çalışma şartları karşısında bağırsak işçileri ilk adım olarak sendikalaşmak istediler ve patrona haber vermeden DİSK'e bağlı «BAR-DER-İŞ» sendikasına topluca üye oldular. Ancak patron toplu sözleşme görüşmeleri devam ederken işçileri işten atmakla tehdit etti. 10.12.1975'de Genel-İş'e bağlı işçilerin mezbahada bir günlük direnişi oldu. Bunun üzerine patron, «işçiler kanunsuz grev yapıyorlar» diye lokavt uyguladı ve işçileri işten atmaya çalıştı. İşçiler bu kanunsuz karara direndiler ve 11.12.1975'de gelen bağırsakları temizleyerek normal çalışmalarını yürüttüler. Bir gün sonra da direnişe geçtiler. Direniş 14 Ocak 1976'da normal greve dönüştü. O günden beri de bu grev devam etmekte ve patron hiç bir anlaşmaya yanaşmamakta «grevi kaldırın, sendikalardan ayrılın, hepinizi işe alayım» diyerek işçileri oyuna getirmeye çalışmaktadır. Ancak mücadele içinde bilinçlenen işçiler bu oyuna gelmemekte ve sonuna kadar mücadele edeceklerini belirtmektedirler.

Bağırsak işçilerinin istekleri «sendikalaşmak hakkı» nın tanınması ve sosyal haklarının elde edilmesidir. Patron Hacı Aziz Turan, bu en tabii taleplerimiz karşısında «ben işyerimde işçi değil anarşist beslemişim» diyerek isteklerin hiç birini kabul etmemekte ve grevi kırmak için büyük çaba göstermektedir. Üç aylık mücadelemiz sırasında karşımıza sadece patron Aziz Turan, polis, jandarma ve diğer grev kırıcıları değil, eski sendika başkanları ve bugün DİSK yöneticileri olan revizyonist sendika ağaları da çıkmıştır. Kısa bir sürede, somut mücadeleler içerisinde devrimcilerin de yardımı ile bilinçlenen bağırsak işçileri, eski sendika başkanı Bahri Heriş'in bir sarı sendikacı olduğunu, DİSK'in başına çöreklenen revizyonist sendika ağalarına

karşı mücadele etmek ve DİSK'i revizyonist sendika ağalarının elinden kurtarmak gerektiğini anladılar. Koltuğunun altından gideceğini anlayan Bahri Heriş işçilerle hiç ilgilenmedi ve DİSK'in revizyonist yöneticileriyle anlaşarak onlarla birlikte el ele vererek işçilerin kendi sendikalarına sahip çıkmalarını engellemek için çalıştı.

«BAR-DER-İŞ» in asıl üyesi 125 kadardır. İşçilere hiç haber verilmeden DİSK'in Merter'deki merkez binasında kongre kararı alındı. Üye sayımız 125 dolaylarında olduğu halde, sendika yönetimine istedikleri adamları seçtirebilmek için bu sayı 150'ye çıkarıldı. Böylece bizimle ilişiği bulunmayan bazı belirsiz kişiler üye yapıldı. Bu taktikler tam burjuvaziye has entrikacı taktiklerdir. Bu şekilde hareket ederek revizyonistler bir kere daha burjuva karakterlerini ortaya koydular. Buna rağmen bağırsak işçileri bu açık oyuna direndiler ve kongre salonuna girmek istediler. Çünkü daha önceden revizyonist sendika ağalarının adamları kongre salonuna doldurulmuştu. Onlardan önce içeriye girmek isteyen bağırsak işçileri «vakit erken» diye salona alınmak istenmemişti. Kapıların bağırsak işçilerine açılmak istenmemesine rağmen işçiler, merdivenleri çıkmaya başladıklarında üzerlerine demir çubuklar ve tuğlalarla hücum edildi. Bunun karşısında işçiler kitle halinde engelleri aşarak «devrimci işçiler sendika yönetimine», «kahrolsun sosyal faşistler» sloganlarını haykırarak 6. ıncı kata kadar çıktılar. Kongre 7. inci katta olacaktı. Buraya gelindiğinde çok kan akacağını anlayan işçiler kendi kararlarıyla döndüler ve dışarı çıktılar.

Her şey önceden plânlanmıştır ve bu davranışlarıyla revizyonistler sosyal-faşist niteliklerini açığa çıkarmışlardır. Bu olaydan sonra bağırsak işçileri yanlarında yürütme kurulunun dört üyesi olduğu halde toplanarak tam bir disiplin ve demokratik hava içerisinde kongrelerini yapmışlar ve yeni yöneticilerini seçmişlerdir.

Kongreden iki gün sonra 17.2.1976'da sabah saat 10'da sendika binasında az işçinin bulunduğu bir zamanda revizyonist grupların 40 kadar eli sopalı adamı sendika binasını basarak sendikaya ait bütün eşyaları zorla alıp Merter'deki DİSK binasına götürmüşlerdir. Böylece revizyonistler sosyal faşist yüzlerini ikinci bir kez göstermişlerdir.

Onlar bu sosyal-faşist davranışlarına bir kılıf geçirebilmek için «biz bu işi, bağırsak işçileri ile deri işçilerinin birliğini istediğimiz için yaptık» iddiasını ileri sürmektedirler. Bağırsak işçileri hiç bir zaman bu birliğe karşı çıkmamışlardır. Aksine böyle bir birliğin her zaman savunucuları olmuşlardır. Ancak Bağırsak işçileri, işçilerin birliğinin revizyonist entrikalarla değil, devrimci politikayla sağlanabileceğini çok iyi bilmektedirler.

Bağırsak işçileri, bütün bu revizyonist ve sosyal-faşist tavırlarla sonuna kadar mücadele etmeye kararlıdırlar.

DİRENİŞ : **Bağırsak İşçilerinin «DİRENİŞ GECESİ»ni ne gibi bir amaçla düzenlediniz?**

— Bu eylem, bağırsak işçilerinin devrimci mücadelesinden çıkan dersleri geniş kitlelere maletme çabasının bir parçasıdır. Bunun yanında maddi imkânsızlıklar içerisinde olan sendikamıza ve grevdeki bağırsak işçilerine maddi imkânlar sağlamak düşüncesindeydik. Diğer bir amacımız da revizyonistlerin gerçek yüzünü geceye gelen kitlelere bağırsak işçilerinin mücadelesinden somut örnekler vererek açıklamaktı.

DİRENİŞ : **Bağırsak işçilerinin «DİRENİŞ GECESİ»nin yapılması kimler tarafından ve niçin engellendi?**

— «Gece», gerçek yüzlerinin geniş bir kitle önünde sergileneceğini anlayan revizyonistler ve burjuva reformistleri tarafından engellenmiştir. Bunlar, BEKO'da, DEMİR-DÖKÜM'de, KIZILÇEŞME'de davetiye alan işçileri tehdit ederek davetiye dağıtımını önlemeye çalışmışlardır. Hatta «Kızılçeşmedeki» işçilere bilet almamalarını, çünkü «gece»nin yapılmasının mutlâka önleneceğini söylemişlerdir. Revizyonist sendika ağaları bu çalışmaları ile de yetinmeyerek, CHP'li yöneticilerle anlaşıp gece için izin verilmesini engellemişlerdir. Valilik ve 1. Şube «gece»nin yapılacağını en az bir hafta önceden bildikleri halde, «gece»nin yapılmasına üç gün kalana kadar ses çıkarmamışlar ve daha sonra «sendika temsil yetkisinin ihtilâflı olduğu, bu nedenle sendika adına «gece» düzenliyemeyeceğimiz bize bildirilmiştir. Bu karar karşısında «gece»nin sendika adına değil, üç kişilik bir bağırsak işçisi tertip komitesi tarafından yapılacağını, bütün sorumluluğun bu kişilerce üzerine alındığını bildirilerek yeniden müracaat edilmiş, fakat bu müracaat da kabul edilmemiştir.

Bütün bu engellemelere rağmen bağırsak işçileri amaçlarına ulaşmışlardır. Salon binası önünde toplanan 3 bini aşkın kitleye bağırsak işçilerinin mücadelesi anlatılmış ve revizyonizmin gerçek yüzü ortaya konmuştur. 3 bine yakın kişinin toplandığı alanda, ABD ve Sosyal emperyalizmi, sosyal-faşizmi, revizyonizmi protesto eden sloganlarla halk revizyonistleri lânetlemişlerdir. Daha sonra yürüyüşe geçen kitle, yeni gelenlerin de katılmasıyla kalabalıklaşarak, tam bir devrimci disiplin içerisinde ve devrimci sloganlarla «Tepebaşı»ndan «Karaköy»e kadar yürümüştür. Karaköyde «devrim andı» yapıldık-

tan sonra dağılınmıştır. Böylece revizyonistlerin ve faşistlerin engelleme çabaları yığınların gücüyle önlenmiş, «gece»de gerçekleştirilmek istenen amaçlara fazlasıyla ulaşılmıştır.

DİRENİŞ : **Sarı sendikalara ve revizyonist sendika ağalarına karşı sizce nasıl bir mücadele verilmelidir?**

— Sarı sendikalara ve revizyonist sendika ağalarına karşı mücadelede ilk önce önemle belirtilmesi gereken husus, bu işin kısa vadeli plânlarla ve kısa sürede gerçekleşemeyeceğidir. Bu mücadele sabır ve inatla uzun vadeli bir çalışma gerektirir. Sarı sendikacı ve revizyonist sendika ağalarının hegemonyası altında bulunan sendikalardaki işçiler arasında doğru devrimci propaganda, ajitasyon, bilinçlendirme çalışmaları yaparak revizyonist yöneticilerin teşhiri yapılmalıdır.

DİSK'in ve TÜRK-İŞ'in hegemonyası altındaki sendikalarda devrimci çalışma bir yana itilmekte, bunun yerine küçük sendikalar kurma çabası gösterilmektedir. Bu tavır Lenin'in bu konudaki öğretilerine ters düşer. Devrimciler gerici ve revizyonist sendikalar içerisinde çalışmayı ihmal etmemelidirler. Ancak bu sendikaların örgütlü olmadığı yerlerde ayrı bir sendika kurma yöntemi uygulanmalıdır.

Geniş işçi yığınları, sarı sendikaların ve revizyonistlerin hegemonyasından kurtarılmadıkça devrimin hedefine ulaşamıyacağı bilinmelidir. Bu iş elbette zor bir iştir. Ama devrimcilerin üstesinden gelmek zorunda oldukları bir görevdir.

DİRENİŞ : **İşçi sınıfının toparlanması, dayanışma içerisine girebilmesi için ne gibi önerileriniz var?**

— İşçi sınıfının toparlanması ve dayanışma içerisine girmesinden biz, geniş işçi yığınlarının, ekonomik-politik-ideolojik mücadelede tek yumruk halinde ve diğer emekçi tabakalarıyla birlikte iktidar hedefine yönelmesini anlıyoruz. Bunun başarılabilmesi için de uzun süreli, bilinçlendirme, örgütleme ve pratik-teorik çalışmaların sürdürülmesi gerekir.

Günümüzde, bu amaca yönelik çalışmalar şunlar olabilir: Bütün grev ve direnişteki işçiler birbirini grev ve direniş yerinde ziyaret etmeli; meselelerini ve mücadeleden çıkardıkları dersleri birbirlerine anlatmalıdırlar. Biz bu amaçla bir kaç iş yerini topluca bir kaç kez ziyaret ettik. Ve çok faydalı olduğunu gördük. İşçi sınıfını dar ekonomik çıkarlarından ötesini göremeyen insanlar olmaktan çıkarmadıkça, işçi sınıfının toparlanması ve dayanışma içerisinde olması düşünülemez. «Sarı sendikacılar ve revizyonist sendika ağaları işçi sınıfının toparlanması, dayanışma içerisine girmesi ve iktidar mücadelesine yönelmesinde en büyük engeldirler. Bunlara karşı yoğun bir mücadele yürütmek gerekir.

Sovyet Sosyal - Emperyalizminin ve Revizyonistlerin Çirkin Yüzünü Marksizm-Leninizmle Açığa Çıkartalım

Kruşçef: «**Gelin bizimle beraber olunuz, sosyalist bir topluluk kuralım. Size kim yardım ediyorsa, o yardımı biz yapalım.** «Çağlayangil 12 Mart'ı Açıklıyor.»

Yukarıda görüldüğü gibi revizyonist yönetici üç öneri getiriyor. Hem de kime? BURJUVAZİNİN YÖNETİCİLERİNE. Çok açık görülüyor ki sosyalizmin dönekleri Marks'tan bu yana sosyalistlerin savundukları şu ilkeyi kapitalizme geri dönerken unutmuşlar:

«Devrim ithal ya da ihraç edilemez.»

«Her hangi bir ülkenin halkı devrim yapmak istemiyorsa, ona bu devrimi hiç kimse dışarıdan zorlayamaz. Devrim yönünden kritik bir noktaya varılmamışsa ve devrim için şartlar olgunlaşmamışsa, hiç kimse bir devrim yaratamaz. Ve elbette ki bir ülkenin halkı devrim yapmak isterse ve devrimi bizzat başlatırsa, onları bu devrimi gerçekleştirmekten kimse alıkoyamaz.»

ABD emperyalistleri ve CİA gayri milli istihbarat teşkilâtları aracılığı ile ülkelere «karşı - devrim ihracı» düzenlerken, SSCB,nin modern revizyonist yöneticileri de Afrika'da toplarıyla-tanklarıyla ve askerleriyle «**devrim! ihracı**»nı gerçekleştirmeye çalışıyorlar.

Kapitalist sistem ile «sosyalist!» sistem arasındaki bu garip benzerlik! ve revizyonistler ve revizyonizmin etkisinde kalanlar için şu devrimci ilkeler bir şey ifade etmiyor mu?

«SOSYALİST ÜLKELER, sosyal sistemlerinin tabiatına uygun olarak, ezilen halklara ve uluslara, kurtuluş mücadelelerinde yakınlık gösteriyorlar ve destek oluyorlar. Ama sosyalist ülkeler, öteki ülkeler halklarının devrimci mücadelelerinin yerine koymak üzere, dış savaşlara asla girişmeyeceklerdir. Her ülkenin kurtuluşu meselesi, o ülke halkının kendisine kalmış bir meseledir.»

İşte revizyonistlerin «Leninizmin İdolojik Düşmanı Maoculuk» diye amansızca saldırdıkları aslında Marksizmin-Lenizmin bu temel ilkeleridir.

Dergi ve Gazete Sayfalarında Yapılan Bazı Kısır Tartışmalar Üzerine

HÜSEYİN KIVANÇ

Son günlerde, çeşitli ilerici günlük gazetelerin sanat sayfalarında ve bazı aylık sanat dergilerinde devrimci sanat üstüne bir dizi kavgalar(!) yapılmaktadır. Tartışmacılardan bir kısmı kendilerini eleştirenlere «yazdıklarını anlamamak» suçlamasını yöneltmekte, bir kısmı ise eleştirilerinin doğru olduğunu iddia etmektedirler. İşin ilginç yanı ise; polemiğe girenler, yaptıklarını devrimcilik olarak yığınlara empoze etmekte ve kısır tartışmalarına ideolojik bir mücadele süsü vererek, devrimci eylemmiş gibi göstermektedirler.

Bilindiği gibi bütün sanatlar, ekonomik, politik ve sosyal hayatın üst yapıdaki yansımasıdır. İlerici veya gerici, tutarlı veya tutarsız, yarım veya tam; her sanat mutlaka bir sınıfsal tavrın ürünüdür. Yani sınıf mücadelesinin sanatsal planda ortaya çıkışıdır.

Nasıl ki lâfta devrimcilik olmazsa, devrimci kitle hareketlerinde belli sorumluluklar alınmadan, kitlelerin öfkeleri, tutkuları, özlemleri ve heyecanları tadılmadan ve bizzat yaşanılmadan ne devrimci sanat ve ne de devrimci sanatçılık olamaz.

Mao Zedung şöyle demektedir: «Bir gencin devrimci olup olmadığını tayin etmede ölçüt nedir? Bunu nasıl farkedebiliriz? Bunun için bir tek ölçüt vardır; bu, onun geniş işçi ve köylü yığınlarıyla birleşmeyi isteyip istemediği ve bunu gerçekten yapıp yapmadığıdır. İşçi - Köylü ile birleşmeyi isteyen ve bunu gerçekten yapan devrimcidir. Aksi takdirde, devrimci değildir veya karşı - devrimcidir.

O, bugün işçi - köylü yığınlarıyla birleşirse, bugün devrimcidir; ama, yarın birleşmezse veya tam tersine halkı ezerse, o zaman devrimci olmayacak veya karşı - devrimci olacaktır.»

Bu devrimci sanat ve devrimci sanatçılık için de geçerlidir.

Gerçek böyle olduğuna göre kendisini devrimci sanatçı olarak görenler, sanatlarıyla geniş halk yığınları yararına birşeyler yaptığını sananlar önce kitle içindeki yerlerine bakmalıdırlar. Çünkü gerçek yaratıcı ve gerçek eleştirici kitlelerdir. Kitleler, kendisine her devrimciyim diyeni —sanatçı da olsa— kabul etmezler. Kitleler kendi özlemlerini, tutkularını, taleplerini en doğru, en samimi biçimde ve anlaşılır bir şekilde sergileyen ve kendilerine en çok destek olan kişilere sahip çıkarlar, bunları bağırlarına basarlar. Kendilerini devrimci sanatçı sananlar, yahut «ben devrimcilik adına filan sanatçıyı eleştiriyorum» diyerek kısır bir döngünün içinde bocalayanlar bu gerçeklerin farkındalar mı acaba?

Birbirlerini keskin biçimlerde, tumturaklı lâflarla, yazılarla eleştirenlerden acaba kaçı demokratik devrimci kitle hareketlerinde yer almıştır? Hangi direnişe, hangi greve yardımcı olmuş; faşizmi protesto hareketlerine katılmıştır? Sanatçılar hiçbir zaman kendini göstermek için devrimci olmamalıdır; devrimci harekete yarar getireceğine inandıkları için sanat yapmalıdırlar. Bu gerçeği göremeyenler kitlelerin samimi duygularını sömürmekten başka birşey yapamazlar. Kitleler sadece bilinen düşmanlar tarafından sömürülmezler. Bir de gizli düşmanlar vardır. Bunlar kitlelerden yanaymış gibi gözüküp de onların gelişmesini engelleyenlerdir. Kitlelerin kendilerinden ilerici ve aktif olmasını istemeyenlerdir. Onların samimi duygularını istismar ederek onlara yarar değil, zarar getirenlerdir. Biraz dikkatlice gözetlenirse bol miktarda bu tür insanları çevremizde görmek mümkündür.

İşte, varlığını kitlelere dayanmakta değil de, birtakım küçük - burjuvaca polemiklerde bulanlar, yukarda anlattıklarımıza örnektir. Bunlar küçük - burjuva bunalımlarını kitlelere malederek devrimci sanat yaptıklarını sanan tükenmiş insanlardır.

Kendi yaşamlarından kopuk olarak «icra» edilen sanatsal ürünlere kitleler haklı olarak ilgisiz kalırlar. Oysa ki kitleler anlayışsız değildir. Onlar kendi dilinde, doğru ve samimi bir şekilde kendilerine yaklaşanları bağırlarına başarlar. Eğer kitleler anlayışsız olsaydı Pir Sultan Abdal yüzyıllardır yaşayamazdı, Dadaloğlu unutulup giderdi. Kitleler anlayışsız olsaydı Yılmaz Güney'in filmleri toplumda olumlu etkilere yolaçmazdı. Kitleler anlayışsız olsaydı Aşık İhsani'nin, Aşık Mahzuni'nin, Şah Turna'nın türküleri kalıcı olamazdı; Nazım Hikmet'in, Ahmet Arif'in, Enver Gökçe'nin şiirleri dilden dile dolaşmazdı. «Alpagut Olayı», «Carrar Ana»nın Silâhları iki sezon oynamaz, Gorki'nin «Ana» ve «Düşmanlar» oyunu geniş ilgiyle izlenmezdi. Kitlelere onların anlayacağı dille ve onların anlayacağı biçimde gidildiğinde kitlelerin bir eseri sevmemesi için hiçbir sebep yoktur.

Nasıl ki her sanatın gerçek bir maddî temeli olacaksa, eleştirinin de maddî bir temeli olmalıdır. Eleştiri adına kişisel saldırılar, kısır çekişmeler, çekememezlikler devrimci harekete yarar değil zarar getirir. Eleştiri yıkıcı değil yapıcı olmalıdır; kırıcı değil geliştirici olmalıdır. Olumlulukları veya olumsuzlukları kısır kişisel sürtüşmelerin, ahbap çavuş ilişkilerinin veya kariyerist çıkarların yansıması açısından değil, kitlelerin haklı ve doğru taleplerinin

açısından, bilimsel dünya görüşünün ışığında bakarak değerlendirmek gerekir. Çünkü kitleler yararına yapılan devrimci sanat kollektif bir çalışma biçiminin ürünüdür. Oysa ki Bâbıâli devrimciliği böyle değildir. İyi hikâyeci veya iyi şair olamayan birisi hemen işi eleştirmenliğe vurur, sağa sola gereksiz saldırır, birkaç keskin lâf, biraz küfür; işte devrimci eleştiri!..

Gerçek eleştirmen kitlelerdir. Kitlelerin seyretme, okuma, dinleme talepleri onların anlayacağı bir dille ve anlayacakları bir biçimle gerçekleştirilmelidir.

Devrimci sanatçı sadece sanat yaptığı zamanlar değil, sanat yapmadığı zamanlarda da devrimci olduğunu unutmamalı, bu sorumluluğu her bulunduğu yerde taşımalıdır. Günlük yaşamını bu ölçüde sürdüremeyenler ve enerjilerini gerekli yerde harcayamayanlar devrimci sanatçı değildir. Ya meyhane edebiyatçısıdır onlar, yahut da salon sosyalisti.

Her ülkenin değişik toplumsal şartları vardır. Kendi ülkesinin şartlarını bilmeden, bir başka ülkede geçerli ve doğru olan estetik biçimini alıp, kendi ülkesinde uyguladığında umulan sonucu alamayıp işi boheme dökmek, «kitleler beni anlamıyor, bu toplum daha uyanmamış» deyip kitleleri küçümsemek yanlış bir tavırdır. Eğer bir ülkenin ayrı toplumsal yapısı varsa, o ülkedeki mücadele şekli ve sanatsal plandaki estetik biçimi de ayrı olacaktır. Devrimci sanat dogmatik, kalıplaşmış, hazır reçetelerle olacak iş değildir. Hele taklitçilik hiç değildir. Devrimci sanat yaratıcı, canlı ve yaşanan bir iştir.

Dünya hızla değişiyor, olaylar hızla gelişiyor. Emperyalist sömürüye ve emperyalist kültüre duyulan öfke, kin; zulme karşı direnen güçler de buna paralel olarak artıyor. Dün ileri sayılanlar, bugünün yeni şartlarına kendilerini uyduramadıklarından ve hep aynı kaldıklarından gerici sayılıyorlar. Bugünün «ilerici küçüğü» dünün «ilerici büyüğünü» geçiyor, şartlar hergün değişiyor, yenileniyor.

Devrimci sanatçı safını açıkça belirlemelidir. Belirttiği safta yerini samimi olarak alamayanlar, samimilikleri lâfta kalanlar bugün tükenmiş insanlardır.

İRFAN DEMİRKOL'un DEVRİMCİ POSTERLERİ

P. K. 62 Cebeci - ANKARA

adresinden istenebilir.

GİDENLERE SELÂM — DÖNMEYENLERE

LEYLÂ ŞAHİN

senin içindi bu uzun sabır ve bu tükeniş
damarların duvarlarını zorlayışı senin içindi
bu döğüş
senin için

senin içindi
anadan - babadan
eşten - dosttan
yardan - sıladan
ayrılmak
korkusuzca bakmak namluya
on sekizinde
yirmisinde
yirmi beşinde
caddelere
sokaklara
boydan boya uzanmak
kan revan içinde
«Ölüm adın kalleş olsun!»

kan revanın güllerini devşireceğiz
bayram içinde
devrim içinde :

selam gövdesine su yürüyen ağaç
kımıldayan dal
yeşeren yaprak
selam mavi gök
doğan güneş
kızıl toprak
selam türkü söyleyen dudaklar
yüzü gülen bebek

selam bizim için döğüşenlere
gidenlere selam
dönmeyenlere
«Ölüm adın kalleş olsun!»

Türkiye Zindanlarındaki Devrimci ve İlerici Arkadaşlara Açık Mektup:

Kardeşler!

14.3.1976'da Bielefeld'de, 4 Türkiye'li yurtseverin sınır dışı edilmesine karşı kararlı mücadeleye devam etme kararı aldık.

Biz, orada sizlerin insanlık dışı işkencelere ağır baskılara rağmen, halkınızın ve dünya halklarının kurtuluşu uğruna yürüttüğünüz mücadelenizi katiyetle destekleriz.

Emperyalistler ve uşakları yıkılışlarının sonuna gelmiş ve çürümüş güçlerdir. Halkların devrimci mücadelesi güçlüdür ve mutlaka zafer kazanacaktır.

Sizleri devrimci kardeşlikle selâmlarız.

Yaşasın Alman ve Türkiye halklarının devrimci dostluğu.

Kahrolsun Emperyalizm ve Faşizm!

14.3.1976, Bielefeld.

Almanya Komünist Partisi
Almanya Komünist Partisi (Marksist - Leninist)
Batı Almanya Komünistler Birliği
Alman Kızıl Yardım Teşkilâtı

Fahri Korutürk Cumhurbaşkanı Ankara - Türkiye

Biz 14.3.1976'da Bielefeld'de toplanan Alman ve Türkiye'li devrimciler, Türkiye'de hapishanelerde tutuklu ve mahkumlara uygulanan insanlık dışı işkenceleri ve zulmü nefretle protesto ederiz.

Ülkenizin tam bağımsızlığı ve gerçek bir demokrasi uğrunda haklı bir mücadele veren devrimci ve ilerici güçlerle dayanışma halinde olduğumuzu ve onların mücadelesini katiyetle desteklediğimizi bildiririz.

Bütün siyasi tutuklu ve mahkumlara hürriyet!

Kahrolsun Faşizm!

Almanya Komünist Partisi
Almanya Komünist Partisi (Marksist - Leninist)
Batı Almanya Komünistler Birliği
Alman Kızıl Yardım Teşkilâtı
14.3.1976, Bielefeld, Almanya.

Doğan Lâstik İ
Revizyonist Se

Doğan Lâstik İşçileri :

— Direniş çadırında okuduğ
şu gerçek var! Burjuvaziyi alaşağı
— DİSK'e bağlı işçi arkadaşl
la güvenmeyin, onlardan her zar
kaldık.

DİRENİŞ : 1 — Direnişinizin amacı neydi? Kısaca anlatır mısınız?

Cevap : 1975 yılına ait, toplu iş sözleşmesi gereğince elde ettiğimiz çeşitli sosyal haklarımızı 31 Aralık 1975 gününe kadar patron ödemedi. Bunun üzerine 2. vardiya direnişe geçme kararı aldı. Patron Yavuz Doğan eylemimize karşı çıktı. Sabahleyin gelen işçilere durum kısaca anlatıldı. Tüm işçiler, yani 170 işçi direniş kararı aldı ve hemen uygulamaya geçti. Ustabaşılar, şefler direnişe geçen bizlere; çalışıp çalışmayacağımızı» tek tek sordular, isim almaya başladılar. Direnişin üçüncü gününde 8-10 işçi çalışmaya karar verdi. Sendikamız, DİSK'e bağlı Lastik-İş üç gün zarfında yanımıza hiç uğramadı. Patron'un haber vermesi sonucu bir Başçavuş komutasında bir kıta jandarma geldi. Başçavuş: «Arkadaşlar, niye çalışmıyorsunuz?» diye sorunca, biz de «1975 yılına ait çeşitli sosyal haklarımızı bugüne kadar almadık ve patron da bu konuda çok vurdum duymaz olduğu için biz de direnişe geçtik» dedik. Sonra çalışmayanlar dışarı çıktı, 30-35 işçi de içerde kaldı. Temsilci arkadaşlar biz dışarı çıkarken sendikamıza telefon ettiler. Jandarmaların geldiğini ve ne yapmamız gerektiğini, dışarı çıkıp çıkmama konusunda fikir danıştılar. Sendikanın «dışarı çıkın, bir mesuliyeti yoktur» dediğini temsilciler bize iletti, biz de 127 işçi dışarı çıktık. Bu durum 40 gün sürdü. Bugüne kadar bizim sendikadan çeşitli taleplerimiz oldu, paramız yoktu, çadırımız yoktu. Arkadaşlar kahve köşelerinde bekliyorlardı. Çünkü hava çok soğuktu. Temsilci arkadaşlar bizi 40 gün oyaladı. 41. gün artık böyle beklemek gereksizdi. Aramızdan bir heyet seçtik, doğruca sendikaya gittik. Lastik-İş yöneticileri başta bize çadır vermek istemediler. Ancak yaptığımız baskı sonucu çadırı aldık. Çadırı alırken sendika yöneticileri bize: «Biz size çadır veriyoruz ama kesinlikle devrimcileri aranıza sokmayacaksınız!» dediler.

ileri

ka Yöneticilerini Teşhir Ediyor...

bilimsel kitapların hemen hepsinde
den kurtulamayız...
evizyonist DİSK yöneticilerine faz-
hesap sorun. Biz güvendik açıkta

Biz çadırı kurduk. Ne var ki çadır 1 gün kaldı, gün jandarma çadırı zorla söktü. İşin garip ta-
fı çadır sökülürken sendika temsilcileri kaçtı. Er-
si gün devrimci arkadaşların da yardımı ile biz
dırı yeniden kurduk. Direnişin 52. gününde bizim
msilciler kesin bir karar aldı. Patronun önceden
ri sürdüğü «ben 12 kişiyi içeri alırım, geri kalan
çilerin sosyal haklarını ve tazminatlarını vererek
en atarım» fikrini kabul ettiler. Fakat işçi arka-
ışlarımız buna karşı çıktılar. Sendika temsilcileri
rarsızlık içindeydi bu yüzden. Sonra temsilciler
ndikaya gittiler, sendika yöneticilerinin de onayı-
olarak patronun bu teklifini kabul ettiler.

Fakat patron 12 kişiyi de içeri almayı kabul et-
edi sonradan. Tüm işçileri dışarı attı. Tazminat-
rı ödeme konusunda ise 8 ile 11 ay arasında değiş-
ın bono vereceğini söyledi. İşçi arkadaşların çoğu
nu kabul etmediler. Fakat ikramiyelerin dağıtıla-
ğı ilan edilince arkadaşların çoğu para almaya
tı. Bizim direniş te böylece sona erdi. Biz dire-
ş boyunca kararlı bir tavır gösterdik. Sendika ve
msilcilerin pasif kalmalarına rağmen bizim bu ka-
rlılığımız patronu bile etkiledi. Önceden, «size bir
ruş bile vermem» demesine rağmen bizim kesin
arlı olmamız sonucu paraların bir kısmını verme-
kalktı. Önceden, «gidin mahkemeye, hakkınızı
ayın» dediği halde sonradan o da yumuşar gibi
du, para vermeye kalkıştı. Amaç bizim direnişimi-
bu tavırlarla baltalamaktı.

RENİŞ 2 — Direnişiniz süresince size yapılan ıskılar nelerdir ve kimler size yardımcı olmuş-r?

Cevap : Direnişinizin 41. gününde direniş çadı-
nın kurulmasıyla birlikte yoğun bir baskıyla karşı
rşıya kaldık. Bu baskılar patrondan sendikadan
patron vasıtasıyla jandarmadan geldi. Patronun
rakola telefon edip, jandarmaya çadırı sökmek
in çağırması, patronun hangi «karanlık güçlerle»
birliği yaptığının açık bir örneğidir. Jandarma geldiği zaman sendika temsilcisinin ortalıktan kaybolması ve bizi kaderimizle başbaşa bırakması, direnişimizin başından beri yardım etmeyen sendikanın uzlaşmacı tavırları, onların samimiyetsiz yüzlerini bizlere iyice gösterdi. Ama biz bu baskılar karşısında yılmadık. Bizlere en güç anlarımızda yardımcı olan devrimci arkadaşlarla birlikte çadırı tekrar kurduk. Haklarımızı alıncaya kadar direnişi sürdürmeye kararlı olduğumuzu vurguladık. Ne var ki arkadaşlarımızın % 80'ninin ilk defa bir direnişe katılmaları işlerimizi biraz zorlaştırdı. Fakat devrimci arkadaşların bize çok yardımı oldu. Bizlere bazı konularda doğru fikirler verdiler. Sendikamız Lastik-İş'in yapmadığı maddi ve manevi yardımları devrimci arkadaşlar yaptılar. Biz de devrimci arkadaşlarımızdan güç alarak direnişimizi sonuna kadar sürdüreceğimize ant içtik.

DİRENİŞ 3 — Direnişe başlarken Lastik-İş Sendikası yöneticilerinden neler bekliyordunuz, nasıl davrandılar, sendika iş yeri temsilcilerinin direnişteki tavrı ne oldu?

Cevap : Direnişe geçmeden bir gün önce sendika temsilcileri anlaşmak için fabrikamıza geldi. Patron Yavuz Doğan'la yapılan görüşmelerden sonra bizlere «patronla anlaşamadıklarını» söylediler, «Biz şimdi gidiyoruz, ama her zaman sizinleyiz» dediler. Bu sözleri bize destek oldu, onlara inandık. Fakat direnişe başladıktan sonra bir tanesi bile yanımıza gelmedi. Gönderdikleri görevli de jandarma yanımıza geldiği zaman kaçtı. Direniş süresince sendikanın yanımıza uğramaması arkadaşlarımız arasında moral bozukluğuna yol açtı, çoğu maddi bakımdan güç durumdaydı. Kendi aramızda para top ladık. Her arkadaşta en fazla 10 lira bulunuyordu. Toplanan parayla sendikaya gittik. Sendikaya her gi dişimiz bize 200 liraya maloluyordu. Halbuki sendika direnişimize gelmekle sadece benzin parası sarfedecekti ve bu benzin parası ise bizlerden kesilen sendika aidatıyla karşılanıyordu. Biz sendikaya git-

tiğimizde sendika yöneticilerini direnişimize yardım etmeleri için zorladık. Oysa ki biz Lastik-İş sendikası yöneticilerinden (Organizatör Erdoğan Bey'den; Niyazi Kuas'tan, Celal Küçük'ten) devrimci sendikanın görevlileri olarak çok şeyler bekliyorduk. Ama hiçbir yardımlarını görmedik. Sendikaya her gidişimizde sendikacılar bizden kaçıyorlardı. Karşımızda bizlerin dertlerini dinleyecek bir yetkili bulamıyorduk. Bulduklarımız ise devrimci arkadaşları aramıza almamamız için bir sürü tehditler savuruyor, pazarlıklar yapıyorlardı.

Fabrika'daki sendika temsilcisi direnişe çıkarken «ya hepimiz, ya hiçbirimiz» dediler. Bir gün de işyeri temsilcisi bir arkadaş «Kemal Türkler Ankara'daymış. Ben Ankara'ya gidip onunla bir görüşeyim» dedi. Biz de kendi aramızda para topladık ve sendika temsilcisi arkadaşa verdik. Ne var ki bu arkadaş topladığımız 630 lira ile Ankara'ya gitmemiş. Kendisinin bu para ile Aksaray'da kumar oynadığını öğrendik. Böylece sendika işyeri temsilcisi arkadaşın ihaneti de ortaya çıkmış oldu. Aramızda bir komite kurarak bu olay üzerine sendikaya gittik. Sendikacılar hâlâ bize «devrimcileri aranıza almayın» «onlar sizin direnişinizi kırarlar» diyorlardı. Bir arkadaşımız sendikacıya **«devrimcinin yapacağı görev nedir?»** diye sordu. Sendikacı da **«bir devrimcinin görevi işçinin mücadelesini sürdürmektir»** dedi. Bunun üzerine; **«peki bu şartlar altında biz devrimcileri niye aramıza almayalım,»** dedik. Bu sorumuza **«onların hakiki devrimci olup olmadıklarını bilmiyoruz»** şeklinde bir cevap verdiler. Kendilerine devrimci diyen bu sendikacıların genel siyasetleri budur. Bir de çıkardıkları gazetelerde şunları yazıyorlar: **«Maocu bozguncular işçilerin bütünlüğünü bozuyorlar, parçalıyorlar».** **Halbuki bizler yaşadığımız olayla bölücülüğü ve bozgunculuğu devrimcilerden değil, sendikacılardan ve sendikanın iş yeri temsilcilerinden gördük. Devrimciler her zaman bize birlik beraberlik içinde olmamızı, ancak birlik ve beraberlik sayesinde başarılı sonuçlar alınacağını öğrettiler.** Bu tavır bizi birbirimize daha çok bağladı. Sendika ve işyeri temsilcileri ise bizleri yeni işçi, eski işçi diye ayırım yaptı. Bu ayırım çok yanlıştır; bir sendikanın eski işçisi de birdir, yeni işçisi de. Ve bu şekildeki bölücülük eski ve yeni işçi arkadaşlar arasında büyük huzursuzluk yarattı.

DİRENİŞ : 4 — Direnişiniz nasıl sonuçlandı?

Cevap : Sendikanın patronla yaptığı son toplantıda patron; «50-60 yeni işçiye ve bir seneyi doldurmayan işçilere hiç bir hak vermiyorum. Diğer işçilere ise 17. maddeye göre ne hakları varsa vereceğim», dedi. Sendikacı Celal Küçük «Patron büyük fedakarlıklarda bulunuyor, bunun haricinde hiçbir şey yapamaz» dedi. Bunun üzerine biz temsilcilere bir itirazları olup olmadığını sorduk. Satılmış temsilciler bunu kabul ettiler. Sendika temsilcilerine işçi arkadaşlarla ortaklaşa aldığımız kararı hatırlattık. Sendika temsilcilerinden Tevfik «siz yanılıyorsunuz, eski işçiler haklarını alıp gitmek istiyorlar» dedi. Böylece patrona imkan tanıdılar. Patronla görüştüklerinden sonra temsilci arkadaşları gene uyardık ama suçlu olduklarından hiçbir şey demediler. Çadıra döndüğümüzde patronun «ikramiyelerinizi alın» diye fabrikanın kapısına bir kağıt astırdığını gördük. İçimizde ayrılık çıktı. Eski işçiler bunu kabul ettiler. Yeni işçiler de ikramiyeleri alıp gitmeyi uygun gördüler.

Bu arada izin paralarımız da vardı. Onu da almak istedik. Başçavuş ve sendika temsilcileri; «siz çadırı sökün, biz izin paralarını patrondan alırız» dediler, böylece çadır da söküldü. İzin paralarını almak için patrona gittiğimizde de patron; «ben sendikanızla görüştüm, izin paralarını vermiyorum» dedi. Bunun üzerine tekrar sendikaya gittik. Sendika yöneticileri yoktu. Sonradan birkaç defa telefon ettik, cevap bile verilmedi. Bunun üzerine mahkemeye baş vurduk.

Direnişimizin başarıya ulaşmamasının en büyük nedeni DİSK'e bağlı Lastik İş Sendikasının tutarsız yöneticileridir. Celal Küçük, Hasan Kılıç ve onların peşlerinden giden sendika temsilcileridir. Bütün arkadaşlar mücadelemizi kararlı bir şekilde sürdürüyorduk, davamızda haklıydık. Ama Lastik İş Sendikası işyerindeki sendika temsilcileri ile birlikte patronla anlaşma imzalayarak kararlı direnişçileri dağıttılar. İzin paraları konusunda son defa sendikaya gittiğimizde bize hakaret ettiler. Böylece bunların sahte devrimci maskelerini biz de görmüş olduk.

DİRENİŞ : 5 — Bu direnişten çıkardığınız dersler nelerdir? Doğru devrimci tavır ne olmalıdır ve bu doğru tavır nasıl sağlanmalıdır? İşçi sınıfı mücadelesinde sendikal mücadele yeterli midir?

Cevap : Doğan Lastik Fabrikası işçileri olarak biz direnişe geçerken, direnişin nasıl yürüyeceğini, sendikanın işçiyi destekleyip desteklemeyeceğini önceden kestiremediğimiz için direniş başarısızlıkla sonuçlandı. Bunun nedenlerini arkadaşlarımız yukarda anlattılar. Bunlardan epeyce dersler çıkardık. Asıl amaç Doğan Lastik işçilerinin patron Yavuz Doğan'a karşı verdiği mücadele değildir. İşçi sınıfının rejim mücadelesidir. Direnişler İstanbulda veya Türkiye'nin çeşitli yerlerinde sürüp gidiyor, gazetelerden okuyor, radyolardan dinliyoruz. Bizim mücadelemiz de işçi sınıfı mücadelesinin bir parçasıdır. Bu direnişten çeşitli dersler çıkardık. Mücadelenin ne biçim olduğunu, bizi sömürenlerden nasıl kurtulabileceğimizi öğrendik. Karşımızdaki engeller, patronlar, kendisine devrimci diyen sendika

yöneticileri, sendikanın tutarsız yönetiminin dümen suyunda olan işçi temsilcileridir. Haklarımızı alabilmek için örgütlü devrimci bir mücadele verilmesi gerektiğini gördük. İşçiler birleşmeyince, direnişteki işçiler yekvücut olmazsa, devrimci kuruluşlar ve gruplar bize yardımcı olmazsa bu durum bizi patron karşısında güç duruma düşürür. Nasıl patronlar bütün güçlerini birleştirmişlerse, işçiler de bütün güçlerini birleştirmelidirler. Bizim mücadelemizde de bazı kopukluklar ve dağınıklıklar görüldü ve malesef bu durum patronun işine yaradı. O halde işçiler doğru hedefleri doğrultusunda birleşmelidir. Bütün meseleleri sendikaya ve seçtiğimiz temsilcilere bırakmamalı, onları sürekli denetlemeliyiz. Biz Doğan Lastik işçilerinin fazla direniş tecrübesi olmadığı ve sendikaya aşırı güven beslemesi direnişi olumsuz sonuçlandırmıştır. Direnişteki işçisinin yanına uğramayan, onların çeşitli meseleleriyle ilgilenmeyen sendika sarı sendikadır. Biz 52 gün direndik. Ve bu gün zarfında sendikanın kendiliğinden bizim halimizi, hatırımızı soran bir tavrını görmedik. Gene bir gün sendikaya gitmiştik toplu halde. Merter'deki İstanbul şube binasındaki yetkililer arkadaşlarımıza «size tek kuruş çalışmaz» dediler. Bugün sarı bir sendika bile bunu söylemez. İşçilerin aidatlarını alıp, onlarla ilgilenmeyenler devrimci bir sendikacı olamazlar. Direnişten çıkardığımız derslere şunları da eklemek mümkündür: Devrimci sendika bütün işçisini bilinçlendirmelidir. İşçiler arasındaki birliği beraberliği güçlendirici çalışmalara girmelidir. Sendika eğer işçiler adına bir karar alacaksa bu kapalı kapı arkalarında olmamalıdır. Alınacak kararlar tüm işçilerin onayıyla ve onlarla tartışılarak alınmalıdır. Sendika temsilcileri patronla bir odaya girip 200 hatta binlerce kişiyi ilgilendiren bir konuda hiçbir işçinin haberi olmadan yahut işçilerin lehleri dışında onların haberi olmadan bir karar almamalıdır. İşçiler toplu sözleşmelerine katılmalıdır. Bu direniş; kararlı bir mücadelede patronun ne kadar çok korktuğunu bize göstermiştir. İşçiler bilinçli ve örgütlü davranırsa patronların güçleri bizim gücümüz karşısında eriyecektir.

DİRENİŞ : 6 — Direnişte ve grevde olan ve bundan sonra direnişte ve grevde olacak işçi arkadaşlara ileteceğiniz mesaj ve öneriler nelerdir?

Cevap : Direnişte ve grevde olan ve ilerde direnişe ve greve geçecek işçi kardeşlerimize bazı önerilerimiz var. Bu önerilerden en önemlisi meseleye sadece ekonomik açıdan bakmamaları, ekonomik mücadeleyle siyasi mücadeleyi birleştirmeleridir. Temsilcinin sendikaya gitmesi gerekirse yanında mutlaka güvenilen arkadaşlardan bir de heyet olmalıdır. Direnişteki ve grevdeki arkadaşlarımız kendilerinden önceki mücadeleleri iyice değerlendirmeli, bu mücadelelerden çeşitli dersler çıkarmalıdırlar. Sendika ve işçi ayrı ayrı düşünmemeli, sendika işçinin olmalıdır. İşçi temsilcileri tüm işçilerin duygu ve düşüncelerini sendikaya iletmelidirler. Sendika temsilcileri bir grubun temsilcisi değil, tüm işçilerin temsilcisi olduğu için bütün işçilerin duygu ve düşüncelerini, meselelerini iyice araştırmalıdır. **Sendikacılar tekrar işçi olmaktan korkmamalıdırlar.** Bu bir görev sırası olmalıdır. Sendika, işçileri en iyi şekilde eğitmelidir. Direnişler, grevler işçiler için iyi bir okuldur. 52 gün süren direnişimiz sırasında bize en güç durumlarımızda yardımcı olan devrimci arkadaşlardan çok şeyler öğrendik. Bu direniş bizim için de büyük bir okul oldu. Şimdi yaptığımız hataları daha açık bir şekilde görüyoruz ve değerlendiriyoruz. Bundan sonraki mücadelelerimizde hata yapmamaya gayret edeceğiz. Bugün direnişte ve grevde olan arkadaşlar sadece ekonomik hakları için mücadele etmemelidir. Mücadele tüm işçi sınıfı adına verilmelidir. Ekonomik mücadele siyasi mücadele ile birleştirilmelidir. Direniş veya grev sürerken birçok zorluklarla karşılaşılabilir. Çünkü hepimiz kira veriyoruz, çoluğumuz çocuğumuz var, paramız yok. Ama şunu unutmamalıyız ki zaferlere mutlaka zorlu bir mücadeleden, çeşitli fedakarlıktan sonra ulaşılır. Biz Doğan Lastik'teki direnişimizde işçi arkadaşlarımızın eşlerine gittik onları ikna ettik. Bazı işçi arkadaşlarımız ise direnişe gelmediler. «Direnişe geçersek ne olur sanki. Benim çoluğum çocuğum var. Olmazsa gider başka bir iş yerinde çalışırım, çoluğumu çocuğumu kurtarırım.» dediler. Fakat biz yılmadık. Bu arkadaşlarımızla uzun uzun konuştuk ve sonunda onları da ikna ettik. Başta direnişe katılmayan arkadaşlarımız sonunda bizimle direnişi sürdürdüler. Böylece direnişimiz daha da güçlendi. Bunun karşısında patron tavizkar tutuma yanaştı. Ancak patronun geri adım atmasına, bizim taleplerimizi kabul eder gibi bir tavır takınmasına kanmamalıyız. Direnişimizi son amacına erişene kadar kararlı bir şekilde sürdürmemiz gerekir. Patrona, sendikalara ve onların uşaklarına karşı dikkatli, tedbirli olmamız gerekir. Direniş süresince bütün kanunların patronlar yararına olduğunu, içşi sınıfının hiç düşünülmediğini gördük. Bu bozuk düzene karşı mücadele edebilmemiz için devrimci bir dayanışmayı sağlamamız gereklidir. İşçisiyle, memuruyla, köylüsüyle, genciyle, bütün devrimci kuruluşlarla birlikte mücadele ederek ancak bu şekilde bozuk düzene karşı başarı kazanılır. Bize, «devrimciyim» diyen bir sendika bir iki telefon görüşmesiyle oraya giden arkadaşlarımıza lütfen cevap verdi. Biz daha evvel gerçek devrimciliğin ne olduğunu bilmiyorduk. Bu yüzden bize yardımcı olmaya gelen devrimci arkadaşlara biraz çekimser davrandık, Fakat devrimci arkadaşlar devamlı bizimle birlikte mücadele ettiler, aynı yemeği beraber yedik, çadırda beraber iş gördük, beraber direnişlere gittik ve sohbet ettik. Bu direnişler bize gerçek

(Devamı 10. Sayfada)

ÖLÜM TİCARETİ

Sovyet revizyonist dönek kliği, son ORTA - DOĞU savaşından bu yana Arap ülkelerine yaptığı «silâh yardımı» konusunda büyük gürültüler kopardı. Saldırıya karşı savaşan Arap ülkeleri ve halklarına yapılan bu yardımların aslında övünülecek bir yanı yoktu, aksine o, yardım kisvesi altında emperyalist güç politikasını yürütmek ve Arap halklarına ihanet etmek gibi aşağılık bir amaç güdüyordu.

Sovyet revizyonistleri tarafından yapılan az miktardaki bu silâh yardımı Arap ve Filistin halkları tarafından sürdürülen savaşları kontrol etmeyi ve bir kez daha onları «ne savaş ne barış» durumunu zorla kabullendirmeyi amaçlıyordu. Üstelik bu, Sovyet revizyonistlerinin geniş çapta tatlı vurgunlar yapmasını sağlayacak kârlı bir işti. «Yardım» diye verilen silâhların Arap ülkelerine yüksek fiyatlarla satıldığı ve bunların tutarının Sovyet revizyonistleri tarafından peşin ve nakit olarak istendiği iyi bilinmektedir. Bu borçları ödeyebilmek için, petrol üreten bazı Ortadoğu ülkeleri, ABD dolarını nakit olarak ödeyen Avrupa pazarlarına borçlanmak zorunda kalmışlardı. İşte Sovyet revizyonizmi bu türden zorbalıklarla tam anlamıyla bir silâh tüccarı olup çıktı.

Şurası bir gerçek ki, Sovyet revizyonistleri bu çeşit silâh satışlarını uzun yıllardan beri yapmaktadırlar. Bu alana yapılan yatırımlar giderek büyümekte, ilişkiler ise daha da sertleşmektedir. Sovyetler Birliği savaş malzemeleri sömürüsüne elini 1955'lerde attı ve bunun sonucunda Asya, Afrika ve Lâtin Amerika ülkelerinden 28 milyon 500 bin dolar kâr etti.

Resmî İsveç Araştırma Enstitüsünün rakamlarına göre Sovyetler Birliği 1960'lara doğru dünya silâh satışının yüzde 11,3'ünü oluşturuyordu ve 95 milyon dolarlık satış yapıyordu. 1970'lerde ise bu satışlar 20 ülkeye genişleyerek yüzde 35,5'e ulaştı. Bu alanda Amerikalıları da geride bırakan Sovyet revizyonistleri böylece dünyanın en büyük silâh tüccarlarından biri haline geldi.

Silâh ticareti hızlı ve büyük kârlar sağlayan bir alandır. «Jeune Afrique» de çıkan bir makalede şunlar söylenmektedir: «Süper güçlerin Üçüncü Dünya ülkelerine silâh satarak elde ettikleri yıllık kârları 10 milyar dolara ulaşır ve "ekonomik yardım" harcamalarının hemen hemen iki katıdır.» Bu nedenle kalitesiz malları yüksek fiyatlarla satmanın zorluğundan dolayı Sovyetler Birliği son yıllarda «ekonomik yardımı» kesmiş, aşırı ve tatlı kârlar vurmak için silâh ihracatını artırmıştır. Meselâ 1966'da Sovyet revizyonistlerinin silâh ihracı sadece 300-400 milyon dolara varırken, Üçüncü Dünya ülkelerine yaptığı «ekonomik yardım» 1 milyar 240 milyon dolardı. Fakat 1970'lerde «askerî yardım» diye adlandırılan silâh ihracatı 800 milyon dolara yükselmiş, «ekonomik yardım» ise 200 milyon dolar civarına düşmüştür. 1972'de Üçüncü Dünya ülkelerine yapılan «ekonomik yardım» sadece 580 milyon dolarda kalırken, silâh ihracı 1 milyar 100 milyon dolara çıktı. Fransız gazetesi «Le Combat»a göre Sovyetler Birliği'nin bu günlerde en çok ihraç ettiği şey silâh ve silâh teçhizatıdır. Sovyet Sosyal Emperyalizmi yayılmacılığını güçlendiren en önemli etkenlerden biri onun silâh ihracatı yoluyla yaptığı büyük vurgunlardır.

Brejnev ve izleyicileri sürekli olarak «Detant» dan sözederek kendilerinin «barışsever güçler» olduklarını ve savaşı iğrenç bulduklarını beyan ediyorlar. Fakat bulanık suda balık avlayan bu baylar, savaşlardan eskiden beri büyük kârlar gasbetmekte oldukça ustadırlar. Sovyet revizyonistleri bu günlerde, iki süper güç arasındaki rekabetin şiddetlenmesinden dolayı belirli gerilimlere yol açan, saldırı ve geri çekilme savaşlarının yer aldığı Ortadoğu ve Güney Asya bölgelerine silâh sattılar. 1965 Hindistan - Pakistan savaşı sırasında, ABD ve İngiltere'nin her iki tarafa da silâh ambargosu uygulaması nedeniyle yine Sovyet revizyonistleri Hindistan'a geniş çapta silâh satmak fırsatını ele geçirdiler. 1971'in sonunda, Sovyet revizyonistlerinin Hindistan'ı kışkırtmasıyla başlayan ve Pakistan'ın parçalanmasını hedef alan Hindistan - Pakistan savaşında yine Sovyet revizyonistleri 750 milyon dolar değerinde tank, uçak, mermi satışından büyük kârlar sızdırdılar.

1956'da Süveyş Kanalı savaşının patlak vermesiyle bu bölgeye geniş çapta silâh satışları başlamıştı. 1960'lara doğru bölgeye silâh sağlamada Sovyetlerin payı yüzde 40'a yükseldi. Ortadoğu ülkelerine Sovyetlerin silâh satışı 1965 - 69 döneminde iki katına çıktı. Lenin, ABD emperyalizmin savaşlardan büyük kârlar elde ettiğine bakarak şöyle demişti: **«Her ülkede zengini daha zengin, fakiri daha fakir yapan her dolar, "kârlı savaş kontratları" nın pisliği ile kirlenmiştir.»** Sovyet revizyonistlerinin her rublesi de aynı kirle lekelenmiş değil midir?

Sovyet revizyonist dönek kliği gelişmekte olan ülkelere yaptığı silâh ihracatını, millî kurtuluş savaşlarına «sosyalist bir ülkenin desteği», Üçüncü Dünya ülkelerine «karşılıksız yardım» ve «gerçek enternasyonalist politikanın açık bir örneği» olarak reklâm ediyor. Doğru(!), eski emperyalizmden farklı olarak sosyal emperyalizm, bir de «sosyalist maskesi»ne sahiptir ve bu yüzden de daha inandırıcıdır. Sovyet revizyonistleri bu maskeyi kullanmakla emperyalist politikalarını sürdürürken dünya halklarını yanıltmayı düşünmektedirler.

Bugün Asya, Afrika ve Lâtin Amerika'nın gelişmekte olan ülkeleri ulusal özgürlük ve bağımsızlıkları için emperyalizme karşı kararlı ve çetin mü-

cadeleler vermektedirler. Onlar bu yolda yiğitçe savaşıyorlar ve nice şehitler veriyorlar.

Sovyet revizyonist beyefendiler! Eğer proleter enternasyonalizminin ilkelerini dürüstçe uygulamak istiyorsanız, Lenin'in öğrettiği gibi **«bütün ezilen uluslarla birlik kurarak, uluslararası sermayenin yıkılması için büyük çalışmalara girişin.»** Bunu yapacağınız yerde, neden Asya, Afrika ve Lâtin Amerika ülkelerine sattığınız silâhlardan yüksek fiyatlar isteme yoluna gidiyorsunuz? Neden fiyatları —1973 te olduğu gibi— iki misline çıkarıyorsunuz? Neden onları peşin ödemeye, ödeyemezlerse de borçlarını faizle vermeğe zorluyorsunuz? Bu mudur ulusal kurtuluş savaşlarını desteklemek? Bir Afrika ülkesinin komutanı, Sovyetler Birliği'nin sadece yüksek fiyatla silâh satmakla kalmayıp, bazı yedek parçaların satımını da bir baskı aracı olarak kullandığını belirtti. Hatta bu yedek parçaların fiyatının, silâh fiyatlarının bir kaç katı fiyatla satıldığını söyledi. Bu tavır proleter enternasyonalizmi dışında her şey olabilir.

Birleşmiş Milletler toplantısında Çin delegesinin Sovyet revizyonistlerine sorduğu gibi; Asya, Afrika, Lâtin Amerika ülkelerinin emperyalizme karşı verdikleri mücadeleyi desteklemek üzere onlara karşılıksız askerî yardım yapabilir misiniz, ölüm tüccarlığına son vermeğe, cesaretiniz var mı? Sovyet revizyonist dönek kliğinden bugüne kadar bu soruya bir cevap alamadık. Onlar «ölüm tacirliğinden» kâr elde eden tüccarlar olarak kalmak istiyorlar.

Beyler, bu yolla iki yüzlülük yapıp «sosyalist yardım» ve «enternasyonalist uygulamalardan» sözederek kimseyi kandıramazsınız. Sadece çirkin olan yüzünüzün daha da çirkinleştiğini görürsünüz.

(Peking Review)

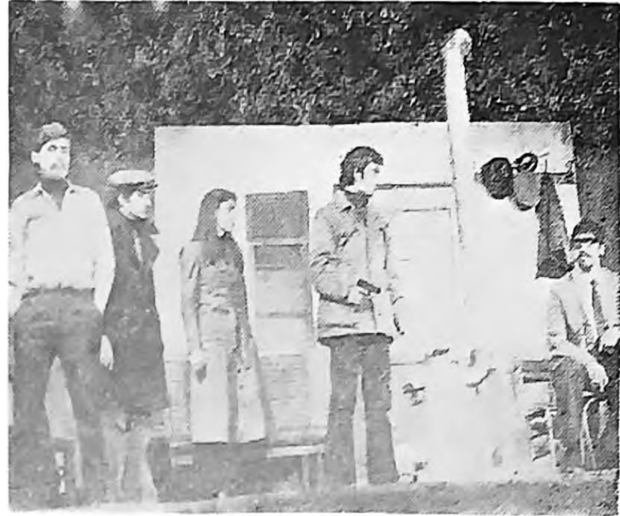
GEÇMİŞTEN GELECEĞE GÜRÜL GÜRÜL AKARIZ

MEHMET ARICAN

Vuruldük bir köy evinde
Vuruldük kaldırımlarda
Ve ipler eskittik ağırlığımızda,
Her dört mevsimde
Umut kokan gelecekler
Çiçek açar mezarımızda.

Biz ki ölmüşüz
Umut toprağıyız,
Geçmişten geleceğe
Gürül gürül akarız.

OLAYLAR - GÖRÜŞLER HABERLER

HALK SAHNESİ OYUNCULARI «İSTASYON»U BAŞARIYLA OYNUYORLAR

Halk Sahnesi Oyuncuları ilk kez 8 Mart 1975 tarihinde, Bakırköy'de, İsmet Kuntay'ın «403. KİLOMETRE» adlı oyunuyla perdelerini açmıştı.

Bu sezon K. M. Paşa'da kendi salonlarında çalışmalarını sürdüren topluluk halen B. BRECHT'in «CARRAR ANA'NIN SİLÂHLARI» ve N. HİKMET'in YOLCU ve İSTASYON adlı oyunlarından uyarladıkları «İSTASYON»u sergilemektedirler.

«İSTASYON», 1971 Martından sonra, Anadolu'nun ücra bir köşesinde uzun bir süredir trenin uğramadığı, kendi kısır dünyasına sıkışmış bir istasyonda geçen olayı konu edinir.

Buradaki insanlar, dışa kapalı kısır bir dünyacık içerisinde amaçsız bir hayat sürmektedirler. Bu amaçsızlık onları anlamsız bir çatışma içine sürüklemiştir. Ne var ki 1971 Türkiye'sinin çalkantıları onları da etkiler. Aranmakta olan iki devrimcinin, istasyondaki iki işçinin yardımıyla buraya sığınmaları, istasyonun kapalı çemberini kırmaya, kişileri dış dünyaya açmaya yetmiştir. Gelen yeni soluk, devrimci düşünce, beraberinde yeni bir oluşuma yönelik çözülmeyi de getirmiştir.

İstasyondaki iki işçi sınıf bilincine ulaşırken ve eylemsizliklerini eyleme dönüştürme yoluna girerlerken, diğer kişiler küçük burjuva yapılarından dolayı ve daha bazı etkilerle değişik boyutlarda açmazlara sürüklenirler.

Can sıkıntısı, amaçsızlık yok olmuştur. Yeni bir duygunun, yeni bir düşüncenin arayışı içine girmişlerdir onlar da. Dış dünyaya sürekli kapalı tuttuk-

ları kapılar, devrimci düşüncenin itelemesiyle açılmıştır artık.

İlgi ile izlenmekte olan bu oyunlarının ardından, Halk Sahnesi Oyuncuları, Nisan ayı başlarında halen provalarını sürdürmekte oldukları «PROMETE VE NİSAN SABAHI» (Halk Savaşçıları) adlı iki oyun daha sergileyeceklerdir.

Bu oyunlardan PROMETE, Bakırköy Lisesinin 1973 İLTO yarışmasında birincilik olan oyundur. Bu oyun üzerinde yeniden çalışılmış, güncel olaylar ışığında geliştirilen metnin provalarına geçilmiştir. Provaları sürmekte olan diğer oyun NİSAN SABAHI «Howard Fast»tan HALK SAVAŞÇILARI adıyla çevrilmiştir ve Namık Çakıroğlu tarafından tiyatroya uyarlanmıştır.

Halk Sahnesi Oyuncuları, Amerikan halkının İngiliz emperyalizmine verdiği örgütlü mücadeleyi anlatan bu oyunlarının da ilgi göreceğini beklemektedirler.

REVİZYONİST TÜM - DER YÖNETİCİLERİ, «TÜM - DER GECESİ»NDE «DİRENİŞ»İN SATIŞINI ENGELLEMEK İSTEDİLER

«TÜM - DER Gecesi»nde «DİRENİŞ» satmak için giden arkadaşlara revizyonist TÜM - DER yöneticileri «yönetim kurulu karar aldı, sosyal - emperyalizmi kabul eden dergiler bu gecede sattırılmayacaktır» diye dergimizin satışını engellemek istemişlerdir. Daha sonra arkadaşlar, dışarıda «Halkın Kurtuluşu» gazetesini satan arkadaşlarla birleşerek tekrar içeri girmişler ve «DİRENİŞ»i satmaya devam etmişlerdir. Revizyonist bir TÜM - DER yöneticisinin ikinci kez dergi satışını engellemek istemesi üzerine ona gereken cevap verilmiştir.

TÜM - DER revizyonist yöneticilerden temizlenmelidir!

Yaşasın emperyalizme, faşizme ve revizyonizme karşı mücadele veren TÜM - DER'liler.

«ALICI KUŞU KARDEŞLİĞİN»

1940 Toplumcu Şiir Kuşağının en genç temsilcisi Arif Damar, geçen yıl çıkan **Seslerin Ayak Sesleri** adlı kitabından sonra, şimdi de, daha önceki kitaplarını «Alıcı Kuşu Kardeşliğin» adlı bir kitapta topladı. Eleştirmenlere göre: «Damar, bir dil işçisi, bir dil emekçisi sıfatiyle, gündeşleri olan; Rıfat Ilgaz, Ahmet Arif, Enver Gökçe v.s. gibi sanatçılardan apayrı, kendine özgü bir şiir dili, bir şiir imajı yaratmayı başarmış, bunu şiirlerine de büyük bir uyum ve tutarlılık içinde yerleştirmeyi bilmiştir. (...)

Damar, sanatta en çok fire veren 1940 toplumcu şiir kuşağından yaza yaza günümüze kadar gelebilmiş, günümüz şiirinin yeniliklerini ve ustalıklarını izledikten başka, buna katkıda bulunabilmiş pek az şairimizden biridir.»

Seslerin Ayak Sesleri'nin önsözünü yazan Demir Özlü'nün de belirttiği gibi Arif Damar Tek Parti döneminde (İlk devrimci şiirlerini 1943 yıllarında 18 yaşlarında yayınlamaya başlamıştı.) gerek şiirleri, gerekse eylemlerinden ötürü (1946 da Dr. Şefik Hüsnü Deymer'in başkanı olduğu T. S. Emekçi ve Köylü Partisi üyesiydi.) sürekli olarak gözaltında tutulmuş, 1947 - 1950 arasında üç yıla yakın askerlik görevini sürgün alaylarında geçirmişti. 1950 de terhis olup İstanbul'a geldikten sonra da yöneticilerinden olduğu «Yeryüzü» Dergisinde çıkan şiirleri, politik ilişkilerinden ötürü (Adı geçen dergide çıkan DAYANILMAZ şiirini 2. sayımızda yayınlamıştık.) 5 Aralık 1951'de, (daha çok bu şiirine duyulan öfke ve kızgınlıktan ötürü) 141. maddeye aykırılıktan tutuklanmış, T.G.K.P.'ne üye bulunmak, «Yeryüzü» dergisini de Parti görüşüne uygun olarak yönetmek gibi «isnatlarla» iki yıl tutuklu kalmış, sonra da «delil kifayetsizliğinden» beraat etmişti. Beraat kararı Askerî Yargıtayca onaylanan Damar, 1956 da eski - yeni şiirlerinden bir derleme niteliğindeki ilk kitabı **«Günden Güne»**yi çıkarmış, bu kitap ta 142. maddeye aykırılıktan toplatılmış, Damar yargılama sonunda 1958'de gene beraat etmişti. Aynı yıl şâir Arif Damar «İstanbul Bulutu» adlı ikinci kitabını çıkarmaktan geri kalmamış, bu kitap o yılların en önemli ödülü sayılan YEDİTEPE ŞİİR ARMAĞANI'nı, Cemal Süreya'nın «Üvercinka» adlı kitabıyla birlikte kazanmış, şiirleri, kişiliği üstüne eleştirmenler, yazarlar, şâirler önemle durmuşlar, giderek 1958 yılının en başarılı sanatçısı olduğu düşüncesini ileri sürenler olmuştur.

Damar, 1959'da üçüncü kitabı **«Kedi Aklı»**nı, 1962'de **«Saat Sekizi Geç Vurdu»**yu, 1966'da da **«Alıcı Kuşu»**u yayınlamıştır.

1968'de bu kez **Türk Solu** gazetesinde yayınladığı Guevara üstüne yazdığı «CHE İçin» şiirinden ötürü gene 142. maddeye aykırılıktan Ankara İkinci Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanmış bu davadan da beraat etmiştir. T. Edebiyatçılar Birliği yönetim kurulu üyesiyken de bir kaç kez koğuşturmaya uğramıştır.

Cemal Süreya'nın yazdığı gibi: «1970'den sonra yeniden açıkça kavga şiirine yönelirken, aradaki deneylerinden incelikli, ipek gibi, "lepiska" bir şiir dili elde etmişti».

Seslerin Ayak Sesleri'nde en eski 1943 - 47 dönemi şiirleriyle «Alıcı Kuş»tan sonra yazdıkları biraradaydı.

Bu kitabın tükenmekte olduğunu öğrenmiş bulunuyoruz.

İşte «**Alıcı Kuşu Kardeşliğin**» kitabını Damar, yukarıda adları geçen «Günden Güne», «İstanbul Bulutu», «Kedi Aklı», «Saat Sekizi Geç Vurdu» ve «Alıcı Kuş»u bir kitap olarak çıkarıyor. Kitabını, gene, «Seslerin Ayak Sesleri»ni yayımlayan CEM YAYINEVİ bu ay içinde çıkaracak.

Tükeneli yıllar olan bu kitapların birarada yeni baskısının ilgiyle karşılanacağını sanıyoruz.

Öğrendiğimize göre Damar, kitaba kısa bir önsöz yazmış, bir de kitapları üstüne yazılan yazılardan alıntılar eklemiş bulunuyor.

ARİF DAMAR'ın şimdiye kadar hiç bir yerde yayınlanmamış şiiri :

SÜRGÜN ALAYINDA

Akşamları yorgun hasta ve kalbi kırılmış
uzanıp yatıyorum ot yatağıma.
Ve aklıma getirmeden ertesi gün tekrarını aynı şeylerin
yani ayakta tutabilmek için
kederimi belli etmemeye çalışıyorum
yüreğimde gizlediğim adama.

Zara, 1949

G.ANTEP EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDEKİ FAŞİST BASKILARA SON!

Gaziantep Eğitim Enstitüsüne müdür olarak atanan İbrahim Etem Özdemir'le birlikte başlayan olaylar bu güne kadar halâ devam etmektedir.

Olayların çıkacağı ve bu olayların devam edeceği daha evvel okul idaresine bildirilmesine rağmen, okul idaresi tedbir almak yerine olayların genişlemesine ve okul dışına kadar sıçramasında fayda görmüştür. Amaç faşist baskıları arttırarak okuldaki Devrimci öğrencileri sindirmek ve okulu bir komando yuvası haline getirmektir. Birinci sömestri bunu başaramıyan okul idaresi, ikinci sömestride çeşitli Vilayetlerden komandolar getirterek okula yerleştirmiştir. Böylece okulda insiyatifi ellerine geçireceklerini zannetmektedirler. Okula getirdikleri bu faşist militanlar, yurdun çeşitli yerlerinden eğitilerek terör estirmek amacıyla getirildiler. Nitekim ilk aşamada okul içerisinde çeşitli eylemlere giren faşistler, ilerici öğrencilere saldırarak Devrimcilerin okula gelmesini önlemektedirler. Sınıf duvarlarına köpeğin yırtıcısı olan kurt resimleri çizilmekte, altına çeşitli sloganlar yazılmaktadır. Yine okul duvarlarına ve sınıf lâmbalarına öğrencileri tahrik etmek amacıyla çeşitli slogan ve marşlar yazılı afişler yapıştırılmaktadır. Devrimci öğrencilere çelme atılmakta koltuk vurulmaktadır. Bilhassa kız öğrencilere lâf atılmakta, ağır hakaretler yapılmakta ve dövülmektedir. Okul müdürü 20. yüz yılda hastaların muska ile iyileştirilebileceğini söylemekte, Ruh Sağlığı dersinde saralı hastalara cenaze suyu içirilirse iyileşeceklerini söylemektedir.

Okula davul getirilerek mehter marşı çalınmakta, ceza evinden çıkan faşist bir öğrenci törenle karşılanmıştır. Ayrıca öğrencileri tahrik etmek amacıyla azılı bir faşist olan Teke Bekir okula getirilmekte, bu adam dersteki öğrencilere kafa sallamaktadır. Öğrencileri tehdit etmektedir. Aynı zamanda müdür yoltuğunda oturmakta, etrafına direktifler vermektedir. Okul müdürü «Bu okulda ülkücü olmıyanları mezun etmeyeceğim» gibi sözler söylemektedir. Üniversiteler arası seçme sınavında yüksek puan olan öğrencileri okula kaydetmemekte, bunların yerine imtihana girmemiş veya girip te düşük puan alan ülkü ocaklarına kayıtlı faşist öğrencileri almaktadır. Okul faşist komandoların bir yuvası haline gelmiştir. Biz aşağıda imzaları bulunan kuruluşlar, bu faşist uygulamaları kamuoyu önünde protesto ederiz.

T.P.B. adına Ali Can, Gaziantep Halkla Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği adına Başkan Hüseyin Hazar, Gaziantep Yük. Öğ. Der. adına Mustafa İçöz, Gaziantep Halkla Yardımlaşma ve Kültür Der. adına Ahmet Kıllı, D.K.D. Gaziantep şubesi adına Başkan Hanifi Dalyan, Gaziantep Yükçü Hamallar ve Esnaf Derneği Başkanı Hüseyin Coşkun, GODTÜ - DER adına Ali Aslan, S.P. adına Serdar Öztimur, GOÖD adına Nusret Zorlu.

AVRUPA - TÜRKİYE SOSYALİSTLER BİRLİĞİ KURULDU

Avrupa - Türkiye Sosyalistler Birliği kuruldu. Avrupa - Türkiye Sosyalistler Birliği Tüzüğü amaç maddesinde şöyle denmektedir :

a) Avrupa - Türkiye Sosyalistler Birliği emeğin en yüksek değer olduğu inancıyla, insanın insanı sömürmesine ve ezmesine imkân vermeyen, herkesin özgür yaşayacağı bir yurt ve dünya düzeninin gerçekleşmesi için mücadele eder.

Ancak halkımızın gerçek mutluluğu tadacağı, toplumun tüm bireylerinin maddî, manevî gelişme olanaklarına kavuşacağı böyle bir düzenin kurulabilmesi için, Türkiye'nin tüm alanlarda ulusal bağımsızlığını elde etmesi, feodal kalıntılardan ve çağdışı ilişkilerden kurtarılması, yani TAM BAĞIMSIZ, GERÇEKTEN DEMOKRATİK ve giderek SOSYALİST TÜRKİYE'nin gerçekleştirilmesi şarttır.

b) Avrupa'daki Türkler arasında sosyalist dünya görüşünü, bu dünya görüşüne olan inancı yaymak ve geliştirmek suretiyle ileri bir Türkiye toplumunun kurulmasına yurt dışından hizmet eder.

c) Avrupa'da çalışan ve okuyan yurttaşlarımızın sosyal, ekonomik, politik ve diğer hakları için mücadele eder. Sorunlarının çözümü için çalışır.

DİRENİŞ POSTASI

KAHROLSUN ZALİMLER VE İKİ YÜZLÜLER

Direniş Dergisine

Bizler Cürekli yurtsever gençler olarak, hem zamanımız boş geçmesin, hem de halkımıza bir şeyler vermek amacıyla Şubat tatilinde Cahit Atay'ın «PUSUDA» isimli oyununu oynamayı kararlaştırdık. Kendi öz gücümüzle karınca kararınca hazırladık. Önce memurlara-aileye, sonra da işçiye oynayacaktık. Oyunu ilk olarak cumartesi memurlara ve ailelere oynadık Oyun içinde bir arkadaşımız bir türkü söyledi. Bu türkü, ulusumuzun bağımsızlığı ve halkımızın mutluluğu için mücadele veren ve sonunda idama mahkûm edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarına yakılan bir ağıttı. Yani halkımız kendileri için mücedele edenleri unutmamış, bilhassa devrimcilere sevgilerini belirtmek için ağıtlar, türküler yakmışlardı. Bu gecede söylenen ağıtta şöyle deniliyordu:

«Gece Elmalı'da kalmış oy oy
Hamamcı Halil'i sormuş oy oy
Uzatmalı itin biri
Yusuf'u gaflette vurmuş»

Bu türküye halk da katıldı. Bunun üzerine uzat malı çavuş «bana hakaret ediyorsunuz» diye askerlere emir vererek, kapıları kapattırdı. Bunun üzerine salonda bir telâş başladı. Bizler hemen duruma hâkim olarak, «oyunun devam edeceğini hiç kimsenin boş yere telâşa kapılmamasını» bildirdik. Ve oyun devam etti. Oyundan sonra Çavuş yanına aldığı asker ve bekçilerle seyircileri teker teker arayarak bırakmaya başladı. Sonunda da iki arkadışımızı rehin aldı. Bizler «Arkadaşlarımızın boş yere tutulduğunu, bu türkünün her yerde söylendiğini ve sadece halk düşmanı faşistleri hedef aldığını, kendisi faşist değilse, kendisini hedef alamayacağını belirttik. Bir arkadaş durumu açıklamak için şöyle konuştu:

«Arkadaşlar! Çavuş iki arkadaşımızı hiç yoktan rehin alıp içeride tutmaktadır. Bizler buradan arkadaşlarımızı almadan dağılmıyacağız. Bizlerin bir araya gelip kenetlenmesinden, faşistler kadar mevki düşkünleri ve koltuklarını kaybetmek istemeyen iki yüzlüler de korktular. Bu iki yüzlü sahtekârlar da ğılmamızı, dağılmadığımız taktirde de zor kullanarak dağıtacaklarını belirttiler. Bizler de arkadaşlarımızı almadan bir yere gitmeyeceğimizi söyledik.» Bu arada kız ve kadın arkadaşlar da dağılmamamız gerektiğini, dağıldığımız taktirde arkadaşlara işkence yapılacağını belirttiler. Faşistlere karşı dişe diş başa baş mücadele etmemiz gerektiğini söylediler. Kadın arkadaşlardan biri şöyle konuştu:

«Sizler her zaman kimseye eziyet, dayak ve işkence edilemeyeceğini söylersiniz. Ama karakolda tam tersini yaparsınız. Divriği olaylarında da çocuklarımızı içeri aldığınızda kimsenin burnunun kanamayacağını söylemiştiniz. Fakat Divriği polis karakolunda evlâtlarımızı kıyasıya dövdünüz. Falakaya yatırdınız. Ayaklarını tuzlu suya sokup yürüttünüz. Evlâtlarımızı almadan dağılmayacağız...»

Bunun üzerinde kalabalık daha da büyüdü. Bu durumu kendi koltukları açısından tehlikeli görenler ve mevki düşkünleri, iki yüzlüler bazı arkadaşları devrimci topluluktan tecrit etmeye çalıştılar, ama başaramadılar. Arkadaşlar onlara vecap verdi:

«Bizler bu meseleye başımızı koyduk. Sizin gibi iki yüzlüler ise koltuk kavgası yapıyorsunuz. Ve mücadelemizi kırmaya çalışıyorsunuz...»

Daha sonra yürüyüşe geçtik.

Bu meydana cengimiz var
Er olan meydana gelsin
Faşistlere hıncımız var
Yurtseverler safa gelsin.

Kar altında üç saat kadar bekledik. Sonunda arkadaşlarımızı bırakmak zorunda kaldılar. Bu olay bize bazı gerçekleri bir kez daha ortaya çıkarmış oldu. Birincisi, geçen sene Şubat tatilinde de yine buna benzer bir olay olmuştu. Halk ozanı Mehmet Koç ve arkadaşları gelmişlerdi. Halk ozanlarından biri, «Talancının, faizcinin anasını, avradını» adlı türküyü söylemişti. Sonunda işletme yetkilileri ve onlarla uzlaşan sendikacılardan bazıları geceyi işçiye oynatmadan iptal ettiler. Bundan şu sonucu çıkarıyoruz: Kendilerini - sözde - devrimci, ilerici ilân eden sendikacılardan bazıları mücadelemizi arkadan vurmaya çalışıyorlar. Cevher - İş yöneticilerinin bazıları devrimci meselelere kayıtsız tavır takınmakta, hatta bazan faşistlerin saflarında bile yer almaktadırlar. Bizler diyoruz ki «faşizme karşı mücadelede tarafsız kalınmaz. Bu dönemde her kim ki faşizme karşı mücadele etmiyor, faşizme karşı halkı mücadeleye çağırmıyor, o faşizme hizmet ediyor demektir.»

Cevher-İş Sendikası yöneticilerinden faşistlerle uzlaşanları bir kez daha uyarıyoruz: «Teslimiyetçiliği bırakın ve aktif mücadele edin. Faşistlerle ve gericilerle uzlaştığınız taktirde halkımız bunun hesabını sizlerden mutlâka soracaktır. Çünkü Ağustos ayında sendika kongresi vardır. Bu seçimlerde yurtsever işçilerimiz faşistlerle uzlaşanları, mücadele kaçaklarını değil de aktif mücadele edenleri seçecektir.

YAŞASIN DİVRİĞİ İŞÇİLERİNİN, KÖYLÜLERİNİN

ve GENÇLİĞİN DEVRİMCİ MÜCADELESİ!
KAHROLSUN DİVRİĞİLİ FAŞİSTLER VE İKİ YÜZLÜLER!
YAŞASIN BAĞIMSIZ VE BLOKSUZ TÜRKİYE!

CÜREKLİ DEVRİMCİ GENÇLER

Direniş Postasına,

Hepimizin bildiği gibi dünya işçi sınıfı hareketi tam bir parçalanma içindedir. Bugün dünya işçi sınıfı hareketinde modern revizyonizm etkisini sürdürmektedir. Bu durum ülkemizdeki devrimci hareketi de etkilemekte ve devrimci hareket modern revizyonizm ve Sovyet sosyal-emperyaliz'min uşakları tarafından baltalanmaktadır. Devrimci kadrolar arasındaki tartışmalar ise bir türlü açıklığa kavuşmamış olan modern revizyonizm ve sovyet sosyal-emperyalizm konularını içermektedir. Gerçekte ise bu iki konu önemli olup, bu konuların sıhhatli bir şekilde kitlelere anlatılması devrimci hareket açısından hayati önem taşımaktadır. Ayırca bu konunun tam açıklığa kavuşmaması doğru bir örgütlenmeyi de etkilemektedir.

Durum böyle olunca Direniş dergisi etrafında toplanmış biz devrimciler olarak, sizin modern revizyonizm ve sosyal-emperyalizm konusunda Türkiyedeki bu tartışmaya yepyeni boyutlar getirecek ve bu tartışmalar sonunda doğru tahlilin gelmesini sağlıyacak tarzda bu konuları açıklığa kavuşturmanızı devrimci bir görev ve Türkiye devrimci hareketindeki örgütlenmenin önemi açısından sizi uyarıyoruz.

Direniş dergisine ve tüm Direniş okurlarına devrimci selamlar...

İSTANBUL'DAN BİR GRUP GENÇ DEVRİMCİ

BU PATRON - SARI SENDİKA DÜZENİ AYAKTA KALDIĞI SÜRECE İŞÇİ KATLİAMLARI DURMAYACAKTIR!

Kapitalist iş yerlerinde iş kazaları günden güne artmaktadır. Bu tür kazalardan biri de İzmit PAK MAYA Fabrikasında meydana gelmiş ve bir işçi arkadaşımız gözlerini yitirmekle karşı karşıya gelmiştir.

Olay şöyle olmuştur:

Fabrikanın arızalı olan bir sülfirik asit hattı hiç bir koruma tedbiri almadan bir işçi arkadaşımıza onartılmak istenmiştir. İşçi arkadaş; eldivensiz, önlüksüz, maskesiz çalışmak istemeyince patron ona kapıyı göstermiştir.

Çoluk çocuğunun günlük nafakasını düşünen işçi arkadaşımız mecbur olarak verilen emir gereği hattı tamir etmeğe başladı. Bu arada tıkanan asit hattı patlayarak çıkan asitler arkadaşımızın yüzüne, gözlerine akmaya başladı. Şimdi arkadaşımız hastanededir ve gözlerinin görmesi ancak bir mûcize ile gerçekleşebilir.

Olaydan sonra -her zaman ki gibi- patronlar kazada dikkatsizlik olduğunu ıspat etmek için fabrikaya koruyucu malzemeler getirtmiş ve duvarları «uyarıcı» yazılarla donatmışlardır. Ancak işçi kardeşlerimiz patronların bu davranışını yutmamışlar ve arkadaşlarının ihmal sonucu sakatlandığını ıspat için karar birliğine varmışlardır.

Bilmeliyiz ki, bu patron-sarı sendika düzeni ayakta kaldığı sürece iş kazası adı verilen İŞÇİ KATLİAMLARI durmayacak ve her katliamda patronlar suçu işçi kardeşlerimize yüklemek isteyeceklerdir.

Patron düzenini yıkmak için omuz omuza, yan yana ileri!
KAHROLSUN PATRONLAR!
YAŞASIN İŞÇİLERİN DEVRİMCİ MÜCADELELERİ!

PAK MAYALI BİR İŞÇİ
İZMİT

DİRENİŞ Postasına,

«Eğer çağımıza tanıksak, geberen sınıfa göre sanıksak, günümüzü doğru kavrıyorsak, gerçeği söylüyorsak, namusluyuz diyorsak, bu çürümeyi, bu kokuşmayı, bu yıpranmayı yapıtlarımızda yansıtmalıyız...»

(Direniş, Sayı 4)

Gerici eğitimin yozlaştırdığı, üretime kapıları sımsıkı kapalı öğretmen okullarından biri olan KIRŞEHİR ÖĞRETMEN OKULU'nun bir öğrencisi idim. Ben ve yüzlerce arkadaşım devrimci düşüncelerimizden dolayı bölük bölük, grup grup okul dışı edildik. Okuldan 1 yıl uzaklaştırma, okuma hakkımızın elimizden alınması gibi disiplin cezalarına çarptırıldık.

Bizim okul yüzlercesinden sadece bir tanesidir. Ve diğer okullardan da yüzlerce öğrenci aynı yollarla sokağa atılmıştır. Tek suçumuz sömürüye, faşizme karşı olmaktır.

Bu olup bitenler karşısında biz devrimciler şunu iyi bilmek zorundayız: Bu düzen talan ve sömürü düzenidir. Bu düzen yağma düzenidir. Bu düzenin değişmesi için yılmadan çalışmalı, halkımızın kurtuluşu için sonuna kadar mücadele etmeliyiz. Tek yumruk olmalıyız.

Kırşehir Öğretmen okulundan atılan devrimcilere ve kıyıma uğrayan diğer bütün devrimcilere şunu söylemek istiyorum: YILMAYIN, DİRENİN ve BİRLEŞİN...

Yaşasın halkların kardeşliği!
Yaşasın devrimci mücadelemiz!
Kahrolsun faşizm ve gerici eğitim sistemi!

KIRŞEHİR ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİSİ
NİHAT SEFER

DİRENİŞ Dergisi'ne,

Derginizi arkadaşlarla devamlı izlemekteyiz. Ve çok beğenmekteyiz. Aşağıdaki şiirimizi yayınlar mısınız?

Devrimci selâmlarımızla.

İSMET GENÇULUS
ve ÜÇ ARKADAŞI

Bizler patronun esiri miyiz
Bilmiyoruz ölü mü diri miyiz
Zincire vurulacak köle miyiz
Köle değiliz gardaşlar, ileri

İsmet der huzur olmaz savaşmadan
Sömürüden, zincirden, vurguncudan
Bütün faşist baskılara yılmadan
Direnelim biz gardaşlar, ileri.

İKTİSADÎ VE TİCARÎ İLİMLER AKADEMİSİNDE FAŞİST BASKILAR DEVAM EDİYOR

Sultanahmet İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisi'nde okulun açıldığı günden beri yoğunlaşmakta olan Ülkü Ocaklı Faşistlerin saldırıları 17 Mart günü had safhaya varmış ve form yapmakta olan devrimci öğrencilere saldıran faşistler, öğrencilerin tepkisi ile karşılaşınca polisle işbirliği yaparak dokuz arkadaşımızın gözaltına alınmasına sebep olmuşlardır.

Polis desteği ile okula dışarıdan gelen komandolar, öğrencileri silâh zoruyla toplantılarına sokmaya çalışmakta ve faşist komandoların ihbarı üzerine polis, devrimci arkadaşları sınıflardan toplayarak gözaltına almaktadır.

YÜKSEK OKULLARIN ÖZERKLİĞİNİ ZEDELEYEN POLİS, OKULLARI TERK ETMELİDİR.

17 Mart günü İ.İ.T.İ. Akademisinde gözaltına alınan öğrenciler:

Mehmet Altunkaya, Ali Şahinler, Aptullah Asıl, Erkan Kurtarıcı, Siyami Özdemir, Eyüp Uludağ, Ferhan Ummuk, Bahattin Seven.

BİTLİS LİSESİ'NDE FAŞİST BASKILAR SÜRÜYOR!

Çoğunluğunu Kürt öğrencilerinin oluşturduğu Bitlis Lisesinde anti - demokratik ve şöven baskılar ders yılı başından beri sürdürülmektedir.

Ders yılı başında öğrenciler birer ikişer, kız - erkek ayrımı yapılmadan odalara çekilip dövülmüştür. Şöven ve faşist baskılar 10 Kasım günü doruğa ulaşmıştır. 10 Kasım'da konuşmakta olan bir ilerici öğretmen, faşist bir öğretmen tarafından susturulmak istenince olaylar başlamış ve kavgaya dönüşmüştür. Bu olay üzerine gelen polis, sadece devrimci öğrencileri topladı ve onları bir hafta gözaltında tuttu. İlerici öğretmenler ise çeşitli yerlere sürüldüler.

İlerici öğretmenlerin sürgününü protesto amacıyla öğrencilerin yaptıkları bir günlük boykot, polisin baskıları nedeniyle bir hafta uzatıldı. Boykotun bitmesinden sonra derslere başlamak isteyen öğrenciler okulun süresiz kapatılmış olduğunu gördüler. Öğrencilerin velileriyle beraber valiliğe kadar yaptıkları yürüyüşten sonra okul açıldı. Boykot yapan öğrencilere, valilikten gelen baskılar sonucu, en hafifi «İL SINIRLARI DIŞINDA OKUYABİLİR», en ağırı «KOVMA CEZALARI» verildi. Yani buna göre 40 kadar öğrencinin okuma hakları elinden alınarak sokağa atıldı.

Bu arada lise öğrenci pansiyonu faşist komandolar tarafından basıldı. Çatışma sonunda ikisi ağır olmak üzere 22 öğrenci yaralandı. Bu olay üzerine pansiyon boşaltıldı ve saldırıya uğrayan öğrenciler evlerine gönderildiler.

10 Kasım'dan ikinci sömestre başına kadar öğrenim yapılmadı. İkinci sömestirde okul açıldığında öğrenciler ,orta ve lise kısımlarının ikiye ayrıldığını, lise kısmı öğrencilerinin ortaokul bölümüne sokulmadığını gördüler.

Okul içinde polis karakol kurmuş durumdadır. Ve faşist baskılar da devam etmektedir.

Dağlar arasında kalmış Bitlis'in devrimci sesini bu türden faşist baskılar susturamayacaktır.

KAHROLSUN FAŞİZM!
KAHROLSUN GERİCİ EĞİTİM SİSTEMİ!

BİTLİS LİSESİ ÖĞRENCİLERİ

«DİRENİŞ»in Notu: Fatma Oran arkadaşımızın şiiri geçen sayımızda bir dizgi hatası nedeniyle eksik olarak yayınlanmıştı, özür dileriz.

MERHABA

FATMA ORAN

Güzel bir bakış doğaya
İnsanların tümüne
Yürekten bir merhaba
Yeter de artar bile
Umuda da
Mutluluğa da
Yeter ki
Ölmesini de bilelim
Gerektiğinde
Sağlam ve yiğit çocukları için
Sosyalizmin..

SORUŞTURMA

SORULAR :

1 — Sanat ve edebiyatımız, geniş halk yığınları ile canlı ilişkiler kurabilmiş midir, kuramamışsa bunun sebebi sizce neler olabilir?

2 — Sanat ve edebiyatı, kitlelere yön veren ve onları egemen sınıflara karşı yüreklendiren etkili bir araç haline getirebilmek için nasıl bir yol izlemek gerekir? Bu konudaki düşüncelerinizi yazar mısınız?

DİRENİŞ

MEHMET ERGÜN

SANAT VE KİTLELEŞMEK

Bir Gözlem :

Günümüz Türkiye'sinde, sinemayı bir kenara bırakacak olursak, edebiyat-resim-tiyatro... vs gibi alanlarda ortaya konan ürünlerin kitlelere ulaşamadığını, oldukça dar bir çevrede takılıp kaldığını gözlüyoruz. İdeolojik yönsemesi ne olursa olsun, hemen sanatçıların tümünün ortaya koydukları ürünler geniş halk yığınlarına ulaşamamakta, onların dışında kalan bir avuç aydın tarafından tüketilmektedir. Sanat sosyolojisinin azgelişmişliği nedeniyle sinemanın dışında kalan sanat dallarında ortaya konan ürünlerin hangi insan grupları tarafından ve hangi sayıda tüketildiklerine ilişkin nicel değerlerden yoksun bulunmamıza rağmen sözgelimi bir romanın, bir hikâye ya da şiir kitabının kaç baskı yaptığına bakarak edebiyatın ne ölçüde kitleleştiğini -yaklaşık olarak da olsa- kestirebiliyoruz. Buna göre «olay» olarak nitelendirilecek bir edebî yapıt bile çok dar bir çevrede takılıp kalmaktadır. Sözgelimi Enver Gökçe'nin **Dost Dost İlle Kavga**'sı ancak iki basım yapabilmiştir. İkinci basımı bittiğinde ise sekiz bin satmış olacaktır. Ayrıca sayıları az da olsa, diğer sanatçılara göre daha çok tüketici bulunan sanatçıların ürünlerinin ne ölçüde ve kimler tarafından tüketildiği de, ilgiye değer bir konu... Akla gelen soru şu: Sinemanın dışında kalan alanlarda ortaya konan ürünler neden kitleleşememektedir? Bu soru'nun karşılığını bulmaya girişmeden önce kitleleşmenin gerekli olup olmadığını tartışmak yararlı olacaktır sanırım.

KİTLELEŞMEK GEREKLİ MİDİR ?

Hangi faktörün baskısı ile olursa olsun sanatsal bir yaratışta bulunan her sanatçı, ortaya koyduğu ürünle, sanatsal olduğu kadar, insanî-toplumsal bir işlev de yerine getirmek ister. Bu amaçla gerçekliği bilincinin süzgecinden geçirip değişikliğe uğratarak yeniden kurar. Yani sanat yapar. Gelgelelim onun ortaya koyduğu ve değişikliğe uğratılıp yeniden kurulmuş gerçeklik demek olan sanat yapıtının maddî bir işleve sahip olabilmesi için yığınlara ulaşması, onları etkileyerek gerçeklik karşısında konumlarını değişikliğe uğratması gerekmektedir. Gerçeklik karşısındaki konumu değişikliğe uğrayan kişiler ise, davranışlarını yeni konumları ile uyumlu kılarak gerçekliği etkilerler. Böylelikle de sanatçının ortaya koyduğu ürün, insan ve toplum hayatında maddî bir işleve sahip olur.

Soruna bu açıdan yaklaştığımızda, özellikle devrimci sanatçının, sanatıyla dünyanın «olumlu» doğrultuda değiştirilme kavgasına katkıda bulunabilmesinin ürünlerinin yığınlara ulaşabilmesi (yani kitleleşmesi) ile doğru orantılı olduğunu görürüz. Çünkü diğer manevî olgular gibi sanat ta, ancak ve ancak yığınlara malolduğu ölçüde maddî bir güç haline gelir ve dünyanın değiştirilmesine fiilen katkıda bulunabilir. Bundan ötürü, içerisinde yaşadığı toplumun bir ileri tarih aşamasına sıçramasını isteyen bir kişi için sanatın kitleleşmesi, kitleleşerek maddî bir güç haline gelmesi, yığınları değişikliğe uğratarak etkinlik kazanmalarına yol açması özlenen bir durumdur.

SANATIN KİTLELEŞEMEMESİNİN MADDİ NEDENLERİ

Peki ama sinema dışında kalan sanat dallarında ortaya konan ürünler neden kitleleşememektedir? Sinemanın «görsel» bir sanat olması, bir filmin izlenmesinin fazla bir zamanı gerekli kılmaması, ekonomik (ucuz) olması, sanat alıcısının sanat yapıtının özüne girebilmek için gereksinme duyduğu ortamı sinemada «hazır» bulması, sinemanın genellikle bir ön çalışmayı gerektirmemesi... midir bunun nedeni?

Kuşkusuz bu olanakların sinemanın günümüz insanı ile bütünleşmesinde (yani kitleleşmesinde) önemli bir işlevi vardır. Ancak bunlar, diğer sanat dallarında ortaya konan ürünlerin kitleleşemeyişini açıklamak için yeterli nedenler değildir. Asıl karşılığı verilmesi gereken sorular yığınların:

(a) Görsel olmayan,

(b) bir filmin izlenmesine giden zamandan daha fazlasını gerektiren,

(c) daha az ekonomik olan,

(ç) Özüne girebilmek için özel bir ortamı ve bir ön hazırlığı gerektiren sanat yapıtlarına neden yabancı kalmak durumunda olduklarıdır. Bu sorulara karşılık bulunabilirse, sinemanın dışında kalan sanat dallarında ortaya konan ürünlerin neden kitleleşemediğini, kısmen de olsa, açıklığa kavuşturmuş oluruz. Ancak, kitleleşememenin maddî (objektiv) nedenleri olarak da adlandırabileceğimiz bu nedenlerin irdelemesine geçmeden önce, kitleleşmekten ne anladığımızı açıklığa kavuşturmayı gerekli görüyoruz.

KİTLELEŞMEK DEYİNCE

Kitleleşmek deyince, bir sanat yapıtının yığınlara malolması, yığınlar tarafından özümlenmesi anlatılmak istenmektedir. Dikkat edilirse kitleleşme olgusunda iki taraf vardır:

i. Sanatçı,

ii. Sanat alıcısı.

Sanatçı ile sanat alıcısının birbirinden kopmasının, birbirinden uzaklaşmasının nedenlerini şimdilik bir kenara bırakarak düşünecek olursak, kiteleşmek sorununun iki tarafın (yani sanatçı ile sanat alıcısının) konumu ile ilintili bir durum olduğunu görmüş oluruz. Çünkü ne sanat alıcısının sanat yapıtına sokulma uğraşı, ne de sanatçının sanat alıcısına varma çabası birbaşına sorunun çözümlenmesi için yeterlidir. Diğer bir deyişle kitleleşmek sorunu tek yönlü bir sorun değildir. Aralarında diyalektik anlam da bağlantılar vardır. Sanatından ödün verme pahasına bir sanatçının birtakım çabalarda bulunması, kitlelere ulaşması (yani kitleleşmesi) için yeterli değildir. Kitlelerin de ortaya konan yapıtlara yaklaşmak için çaba harcamaları, daha doğrusu bu iş için gerekli maddî ve manevî olanaklara sahip olmaları gerekmektedir. Bir benzetme ile söyleyecek olursak; Kimyasal bir reaksiyonun olabilmesi için nasıl ki elektron alan madde ile elektron veren maddenin benzer bir çaba içerisinde bulunması gerekiyorsa, sanatın kitleleşebilmesi için de sanatçının girişeceği çabaları bütünleyen ters doğrultulu bir çabanın kitlelerden gelmesi gerekmektedir. Çünkü her sanat yapıtı ile niteliği ne olursa olsun, birtakım duyuşlar-düşünceler sunulur sanat alıcısına. Benimsense de, karşı çıkılsa da, bunların algılanması için belli bir bilinç ve beğeni düzeyi gereklidir. Bu bilinç ve beğeni düzeyi sözkonusu değilse, daha doğrusu kitlelerin böyle bir bilinç ve beğeni düzeyine ulaşmalarını sağlayacak maddî ve manevî koşullar yok ise, sanat yapıtının kitleleşmesinden sözedilemez. Sinema, bu maddî ve manevî koşulları en aza (asgariye) indirdiği için yığınlarla kolayca bağ kurabilmekte, yığınlarla bütünleşebilmektedir. Çünkü bir filmi izlemeye giden en basit bir izleyici bile, gözünün önünde olup biten olaylardan bir şeyler kapar. Ve bu bir romanda, bir hikâyede olduğu gibi, sözcüklerin gerisinde saklı duran dünyaya getirmekten çok daha az dikkati gerektiren bir şeydir. Bu nedenledir ki sinemanın dışında kalan sanat dallarında ortaya konan ürünlerin kitleleşememesinin maddî (objektiv) nedenlerini iki kümeye ayırıp irdelemek yararlı olacaktır:

1. Sanat alıcısının konumunu belirleyen nedenler,
2. Sanatçının tavrına ilişkin nedener.

SANAT ALICISININ KONUMUNU BELİRLEYEN NEDENLER

Sanat alıcısının, daha doğrusu devrimci sanatçıların ulaşmayı amaçladıkları, ancak aşağıda irdelenecek nedenlerden ötürü bir türlü ulaşamadıkları geniş halk yığınlarının sinemanın dışında kalan sanat dallarında ortaya konan ürünlerle bütünleşmelerini engelleyen konum nedir? Bu konumu belirleyen nedenler nelerdir?

(a) Bugün Türkiye'de eğemen üretim ilişkilerinin niteliği gereği geniş halk yığınları, özellikle de işçilerle köylüler, ancak yaşamlarını sürdürebilecek olanaklara sahiptirler. Geçimlerini sağlamak için harcadıkları zaman, insanî ihtiyaçlarını gidermek için harcadıkları zamanla bütünleşince gerİye kendilerini (yeteneklerini) geliştirmeye ayıracak zamanları kalmamaktadır. Böylelikle de geniş halk yığınları pek çok nimete olduğu gibi kültür ve sanat ürünlerine de yabancı kalmaktadır. Ayağına kadar götürülse bile, sanat yapıtlarının özüne girmesini sağlayacak maddî ve manevî olanaklardan yoksun olduğu için, ister istemez onlarla bütünleşemeyecektir. Bu olgu, işbölümünün beraberinde getirdiği kafa ve kol emeğinin birbirinden kopması olgusu ile bütünleşince, geniş halk yığınları düşünsel faaliyetlerin oldukça uzağına düşmekte, düşünenlerle düşünülenleri gerçekleştirenler iki ayrı kutupta yeralmaktadırlar. Bu nedenle de sanatçılarla geniş halk yığınları arasında bir boşluk oluşmaktadır. Bu boşluğun kapatılması ise, büyük ölçüde, oluşumuna yolaçan maddî nedenlerin giderilmesi ile mümkündür.

(b) Öte yandan düzenin bu niteliği ile yürümesinde çıkarı bulunan güçler, bu düzeni sarsalayıcı düşüncelere olduğu kadar, o düşüncelere yaslanan ürünlere karşı da «cihad» açmış bir durumdadırlar. Bu tip ürünlerin geniş hak yığınları ile diyalog kurmasını önlemek için her türlü -yasal, yasadışı- yol ve yönteme başvurmaktadırlar. Bununla da kalmayarak geniş halk yığınlarını kendi çıkarları doğrultusunda şartlandırmak için yoğun bir kampanyaya girişmişler ve bu doğrultuda da bir hayli yol almışlardır. Ters yönde şartlanan geniş emekçi yığınları da, eğemen ideolojilerle çatışan ve kendi çıkarları ile uyuşan ürünlere gerekli ilgiyi göstermemektedirler. Böylelikle de devrimci sanatçılarla halk yığınları arasındaki boşluk biraz daha genişlemektedir.

Bu boşluğun kapatılması ise, eğemen güçlerin gi-ristikleri yoğun kampanyaya karşı bir kampanya geliştirmekle mümkündür.

SANATÇININ TAVRINA İLİŞKİN NEDENLER

Yukarıda sıralanan genel nedenlerin dışında, bir de, sanatçıların sanatsal yaratış süreci içerisinde takınmış oldukları tavra ilişkin nedenler vardır. Bunları da öze ve biçime ilişkin nedenler olmak üzere iki öbekte toplamak mümkündür:

(a) **Öze ilişkin nedenler:** Kimi sanatçıların geniş halk yığınlarının ilgi alanının dışında kalan konularla ömur törpülemekte oldukları görülmektedir. Türkiye'nin içerisinde bulunduğu tarihsel dönemin **belirleyici** ve **ayırıcı** yön ve özellikleri ile herhangi bir ilintisi bulunmayan ya da onlarla olan ilişkileri üzerinde durulmayan konulara eğilmektedirler. Hiç bir seçme ayıklamada bulunmadan önüne çıkan her durumdan hikâye ya da roman çıkarmaya çalışmakta; gerçekliğin yüzeysel görünümleri ile yetinilip özüne girilememektedir. Böyle olunca da ortaya konan ürünler «kişisellikten» kurtulup «toplumsallığa» ulaşamamaktadırlar. Bu nedenledir ki halk yığınlarının yaşantısına, duyarlığına, bu duyarlığı besleyen koşullara... yabancı olan bu sanatçılar, halka gidebilme olanağını bulsalar bile, ürünleri halk tarafından «kabul» görmeyecektir. Yani sanatçıların ele aldıkları konuların kitlelerin ilgi alanının dışında kalması, ortaya konan ürünlerin kitleleşmemesine yol açmaktadır. Ortaya koyacağı ürünün kitleleşmesini isteyen bir sanatçının bu konuda dikkatli olması, yığınların ilgi alanı içerisinde olan konularla uğraşması gerekmektedir.

(b) **Biçime ilişkin nedenler:** Anlatılmak, gösterilmek, giderek te duyumsatılmak isteneni somutlaştıran, sanat alıcısına ileten ve her sanat dalının kendine özgü yapıtaşlarının bir araya getirilmesi ile oluşan biçimin niteliğinin de sanat yapıtının kitleleşmesi üzerinde (olumlu ya da olumsuz) etkileri vardır. Eğer bir sanat yapıtında biçim özün önüne çıkar; anlatılmak istenen, ona olanak sağlayan öğelerin gerisine düşerse okur verilmek istenene girmekte güçlük çeker. Diğer bir deyişle sanatsal yaratışın tek amacı durumuna getirilen bir biçim, özün sanat alıcısına ulaşmasında olumsuz bir işlev görür. Bu nedenledir ki kitleleşmek, yığınlar tarafından özümlenerek izlenmek; sanatsal olduğu ölçüde, insani-toplumsal bir işlev yerine getirmek istiyorsa bir sanatçı, yığınlara yakın bir biçim geliştirmek, anlatılanı ona olanak sağlayan öğelerin yedeğine takmamak zorundadır. Oysa bugün ülkemizde kimi sanatçıların, yığınlarla kolaylıkla bağ kurmayı sağlayacak bir anlatım yerine, çapraşık bir anlatımı yeğlediklerini görüyoruz. Bu, ortaya konan ürünlerin kitleleşmesinin olanaksızlaşmasını bir iyice pekiştirmektedir.

GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ

Sinema dışında kalan sanat dallarında ortaya konan ürünlerin kitleleşmemesinin biri düzenl, ötekisi de yaratıcıyı ilgilendiren iki nedeni vardır. Bunlardan ilki temel ve belirleyici olandır. O çözüme bağlanmadan sanatın kitleleşmesi sorunu kesin bir sona bağlanamaz. Ancak böyledir diye sanatçının başına buyruk (keyfi) bir sanat yapması ya da sanatı dar bir çevreye sıkıştırması, seçkin bir zümrenin beğenisi ile sınırlaması da düşünülemez. Sanatçının, kimyasal reaksiyonda katalizörlerin yerine getirdiği işleve benzer bir işlev yerine getirmeye çalışması; zaten düzenin doğası gereği birbirinden iyiden iyiye uzaklaşmış bir durumda olan sanat yapıtı ile sanat alıcısı arasında bağlantı köprüsü kurmaya çalışması gerekir. Bunun için de, yukarıda sıralanan sorunları olumlu bir biçimde çözümlemeye çalışması gerekir. Yani:

(a) yığınların sorunlarını konu edinmesi, onların maddi temellerini göstererek ne şekilde aşılacaklarını imlemesi ve

(b) yığınlara yakın bir anlatım tutturması gerekmektedir.

ANCAK BU SORUNLARIN

Olumlu bir biçimde çözümlenmesi ile sanatın kitleleşeceğini düşünmek olanaksızdır. Çünkü kitleleşememek olgusunun temel nedeni sanatçının tutumu değil, sanat alıcısının konumunu belirleyen toplumsal koşullardır. Bu koşullara rağmen soruna çözüm bulmaya çalışmak, daha doğrusu çözümü onların dışında aramak eksik bir uğraş olacağı gibi, birtakım yanılgılara sürüklemeye de yolaçacaktır.

Bu yanılgıların başında, sanat yapıtının estetik yönünden ihmal edilmesi gelmektedir. Sanatın kitleşememesini yalnızca sanatçının tutumuyla açıklamaya kalkışanlar, herhangi bir olay üzerine düzülmüş destanların halk tarafından benimsenmesine bakıp, bunun maddî temellerini dikkate almadan, sanatçının da benzer bir yöneliş içerisinde bulunmasını önermişlerdir. Böylelikle de halka yakın bir estetik yapı geliştirme sığ bir estetik yapı geliştirmeye dönüşmüş; birtakım bilinen doğruları yansıtan sanat yapıtları kitleleşemedikleri ve kitleleşemeyecekleri halde yüceltilmeye başlanmıştır. Böylece de sığ, derinliksiz bir estetik yapı anlayışı, adeta «meşruluk» kazanmıştır.

Bu yanılgıya bağlı bir biçimde de bir ikinci yanılgı, sanatı basit bir politik etkime aracı durumuna düşürmek yanılgısı ortaya çıkmıştır. Meşruluk kazandırılan estetik anlayışla oluşturulacak ürünlerin yayımlanır yayımlanmaz kitlelere ulaşacağını ve hepsinden önemlisi de kitleler tarafından özümlenerek izleneceğini düşünenler, bir takım genel doğruları okura aktarmayı devrimci sanatçılığın bir gereği olarak almışlardır. Sonuçta salt slogandan ibaret şiirler, diyalektiği doğrulamak amacı ile ka-

leme alınmış hikâyeler... yazılmış; sanat, sanatdışı olanla özdeşleştirilmiştir. Ancak ortaya konan yapıtlar sanat yapıtı olmadığı için sanatsal, bilimsel çalışma olmadıkları için de bilgilendirici bir işlev yerine getirememişlerdir ve getiremeyeceklerdir de. Sonuç açıktır: İşlev adına işlevsizlik!

Üçüncü bir yanılgı da, sanat yolu ile mücadeleyi devrimci mücadeleden soyutlamaktır. Kitleleşememek olgusunu yalnızca sanatçının tavrı ile açıklamaya kalkışmak, dikkatlerin kitlelerin sanata sokulmalarını engelleyen koşullardan kopup sanatsal yaratış süreci üzerinde yoğunlaşmasına yolaçar. Bu durumda sanatçı sürekli olarak biçimde devrimler (!) yapıp kitlelere ulaşmaya çalışır. Ancak her kezinde aynı noktaya, yani kiteleşememeye varır. Çıkışı da, yine kendini suçlamakta bulur; «...bir ülkede okur, dar ve kapalı bir çember oluşturuyorsa, o ülke edebiyatının bu sonucu hakedecek bir **değerler düzeni** içinde bulunduğu ileri sürülebilir.» (Kemal Özer, «Okurla İlişki ve Güncellik,» **Yeni a Dergisi,** Sayı: 15, s. 1, Haziran 1973). Oysa sorun bir yönü ile değil de bütünlüğü içerisinde ele alınsa, sanatın yığınlarla göbekbağı kurmasının genel devrimci mücadelenin yükselmesi ile doğru orantılı olduğu görülür. Sanatçının görevinin de salt gerçekliği devrimci açıdan yansıtmaktan ibaret olmadığı ortaya çıkar. Genel devrimci mücadele ile de organik bir ilişki içerisinde bulunması gerektiği anlaşılmış olur.

Görüldüğü gibi birbirini destekleyen bu üç yanılgının da temelinde yatan neden aynıdır: Sanatın kitleleşememesini yalnızca sanatçının tavrı ile açıklamaya kalkışmak...

BU DURUMDA YAPILMASI GEREKEN ŞEY

Kitleleşememek sorununu bu iki nedeni ile birlikte düşünerek çözümlemeye çalışmaktır. Böylelikle de hem devrimci sanat kavgası genel devrimci mücadeleden koparılmamış olur; hem de sığ bir estetik yapı_anlayışının ve bu anlayışa yaslanılarak ortaya konan ürünlerin devrimci sanat adına ileri sürülmesinin önüne geçilmiş olur.

SONUÇ

Tüm bu açıklamalardan sonra, sanatın kitleleşmesi konusunda, özetle, şunları söyleyeceğiz:

1 — Kitleleşmek olgusu tek yönlü, tek doğrultulu bir olgu değildir. Sanatçının yığınlara ulaşmaya çalışması kadar, yığınların da sanata yaklaşmaları gerekir. Eğer sanatçının halka ulaşma çabalarına halk bir karşılık veremiyorsa, birtakım koşullar onu bir karşılık vermekten alıkoyuyorsa, kitleleşmek gerçekleşemeyecektir. Bu nedenledir ki sanatın kitleleşmesi sorunu öncelikle bir düzen sorunudur. Egemen üretim ilişkileri dönüştürülmeden, halk yığınlarının durumu aynı kaldığı sürece, sanatın kitleleşmesi sözkonusu değildir. Nitekim ünlü Çin sanatçısı Lu Sin de, «milyonlarca Çinli için yazma» sına rağmen, «1918'den 1936'ya kadar destelerde veya dergilerde yayınladığı hikâyeleriyle az sayıda aydınlara, militanlara **hitap ediyordu.** (...) Devrim başarı kazanıp, Lu Sin fikirlerini yayabilecek bir yayıncı bulunca okurlarına kavuş»abilmiştir ancak (Robert Escarpıt, **Edebiyat Sosyolojisi,** s. 113, İstanbul - 1968).

2 — Bu durumda sanatçıya düşen görev sığlığa, ilkelliğe ve şematikliğe düşmeden, kitleleşme sürecinin hızlanması için çaba harcamaktır. Bir yandan yığınların sorunlarını konu edinmek, devrimci bir bakışla onları temellendirmek ve nasıl aşılacaklarını yığınlara hissettirmeye çalışmak; öte yandan da onlara yakın bir estetik yapı geliştirmektir.

3 — Ancak bütün bunlara rağmen kısa vâdede sanatın kitleleşmesi mümkün olmayacaktır yine de. Bu durumda sanatçıların şiarı «işçisi ile köylüsü tüm Türkiyeli emekçilerin kurtuluşu adına ve her an için onlarca okunabilecekmiş gibi açık bir biçimde, onlardan yana fakat şimdilik onlar için değil de belli bir ön kesim için sanat» olmalıdır.

4 — Sanatçı bu ön kesim aracılığı ile yığınlara ulaşacak, onlarda belli bir birikimin oluşmasını sağlayacaktır. Ancak ürünlerinin gerçek işlevi, yeni maddî hayat şartlarının insanının inşasında ortaya çıkacaktır.

J. V. STALİN

ÇİN DEVRİMİ ve TÜRKİYE ÜZERİNE

(Kemalizm meselesine ışık tutan kitap)
Proleter Yol Yayınları

P. K. 827 Sirkeci - İST.

D U Y U R U

Dergimize KASIM ayında 6 aylık abone olan okurlarımızın abone süreleri bu sayı ile sona ermiştir. Abonelerini yenilemek isteyen arkadaşlar adresimize posta havalesiyle başvurabilirler.

Abone ücreti : Bir yıllık 50, altı aylık 30 liradır.

Yazışma ve havale adresi : P. K. 1043 Sirkeci - İstanbul.

DİRENİŞ

Geçen sayılarımızda yayınlanan konular

Sayı (KASIM)

- Enver Gökçe'den şiirler
- «Halkın Sesi ve Aydınlık» dergilerini uyarıyoruz.
- Faşizm, İspanya'da ve bütün dünyada bir gün mutlaka yıkılacaktır
- İspanya'da Direniş
- Yılmaz Guney idamları protesto etti
- Gelenekçilik, gerçekçilik, gelecekçilik
- Faşist baskılara son, 141 - 142'ye hayır
- Devrimci müzik üzerine
- Militan sanat nasıl olmalıdır?

2. Sayı (ARALIK)

- Faşist adımlara dikkat
- Eşref Dehgâni
- Arif Damar'dan şiirler
- Devrimci düşüncenin doğuşu, gelişmesi ve Marksizm (1)
- Soruşturma
- Şah Turna ile bir sohbet
- Fırtına Kuşu
- Yöresellik, bölgesellik, ulusallık
- Öğretmen, örgütlenme ve toplum
- Devrimin yolu
- Olaylar, görüşler, haberler

3. Sayı (OCAK)

- Örgütlenmenin önemini kavrayalım
- Sanata genel bakış
- Dünya şartları değişiyor
- İran'lı devrimciler «Halkın Sesi»ni eleştiriyorlar (1)
- Ve aldı sözü devrimci halk ozanları
- Kadınlarımızdan Safiye
- Devrimci düşüncenin doğuşu, gelişmesi ve Marksizm (2)
- Devrimci müzik üzerine Ruhi Su ile bir konuşma
- Olaylar, görüşler, haberler
- Soruşturma
- Ölenler sevdikleri için öldüler
- Direniş Postası

4. Sayı (ŞUBAT)

- Faşist saldırılar yoğunlaşıyor, birleşelim
- Yaklaşan tehlike : Sovyet Sosyal emperyalizmi
- Bir devrim savaşçısı : Çu En Lay
- Çağı ve Sanatçı (1)
- Ozan Telli'den şiirler
- G.Antep iplik işçileri direnişlerini yiğitçe sürdürüyorlar
- İran'lı devrimciler «Halkın Sesi»ni eleştiriyorlar (2)
- Çetele
- Çocukluğumuz
- Mayınlanmış caddeler
- Devrimci şiirimizin bir yapı taşı : ENVER GÖKÇE
- Âşık İhsani ile devrimci müzik üzerine bir konuşma
- Soruşturma
- Olaylar, görüşler, haberler
- Direniş postası

5. Sayı (MART)

- Birleşme ve örgütlenme hangi temeller üzerinde olmalıdır?
- Kirler var ama arınacağız (Devrimci eleştiri - özeleştiri nasıl olmalıdır?)
- Sosyalist ülkelerde kapitalizme geri dönüş mümkün müdür?
- İşçi direnişleri
- Çağı ve Sanatçı (2)
- Direniş dergisine bir eleştiri ve bir açıklama
- Şiirler.

NOT : Eski sayılar ödemeli olarak gönderilir. Tek dergi isteklerinde 5 liralık pul gönderilmesi rica olunur.

Özgürlük için

Direniş

